

SVĚTLO

40. ČÍSLO / XI. ROČNÍK

8 Kč (12 Sk)

5. ŘÍJNA 2003

Z obsahu:

Bůh ti žehnej, Slovensko!

Katecheze Jana Pavla II.
při generální audienci
17. září 2003
- strana 2 -

Znamení, že Církev má střed

Před stříbrným
jubileem Jana Pavla II.
- strana 4 -

Maria - vychovatelka nového člověka

- strana 5 -

Z encykliky Pavla VI.

Christi Matri rosarii
- strana 6 -

Blahoslavení tiší

Rodolfo Reviglio
- strana 7 -

Pius XII. mezi Římány

Kardinál F. Angelini
- strana 8 -

Diskriminace katolíků

Nová biografie
W. Shakespeara ukazuje,
jak dějinné události
ovlivnily jeho dílo
- strana 9 -

Boží Církev jako Církev Krista a Ducha Svatého

Christologické a pneuma-
tologické základy učení
o nezničitelnosti Církev
- strana 10 -

Bůh ti žehnej, Slovensko!

Chtěl bych se dnes s vámi zastavit nad apoštolskou cestou, kterou jsem s radostí uskutečnil minulý týden na Slovensku. Vzdávám díky Pánu, že mi dovolil potřetí navštívit tuto vznešenou zemi. Znovu vyjadřuji své vděčné pocity všem těm, kteří mě přijali s tak velkou srdečností. Děkuji především ctihodným bratřím v biskupské službě, panu prezidentu republiky a všem autoritám i všem těm, kteří v jakémkoliv ohledu pečovali o můj pobyt v oné zemi.

Rozkvět po pronásledování

Věrně Kristu a Církvi: tak se představuje Slovensko ve svých dějinách. Svou osobní návštěvou jsem je chtěl utvrdit v této věrnosti, aby s důvěrou vykročilo vstříc budoucnosti. S potěšením jsem mohl obdivovat ekonomický a sociální rozvoj, uskutečněný v těchto letech. Jsem si jist, že po vstupu do Evropy dokáže slovenský národ přispět platně k výstavbě Evropy také na úrovni duchovních hodnot. Vlastní totiž, Bohu díky, bohaté duchovní dědictví, které si dokázal pevně uchovat i navzdory pronásledování v minulosti. Výmluvně o tom svědčí slibný rozkvět křesťanského života a kněžských a řeholních povolání, který je možno konstatovat. Prosím proto tento milovaný národ, aby pokračoval v této nadějně cestě.

Kultivovat lidskou svobodu

První etapou mé pouti byla návštěva katedrály v Trnavě, mateřského chrámu arcidiecéze bratislavsko-trnavské. Z tohoto chrámu, zasvěceného svatému Janu Křtiteli, jsem žádal křesťany, aby byli vždy neochvějnými svědky evangelia.

Středem dalších dnů byly krásné a sugestivní eucharistické slavnosti s pečlivě připravenou liturgií a zpěvy za značné a zbožné účasti křesťanského lidu. První se konala na náměstí

v Banské Bystrici, v samém srdci země. V komentáři evangelia o Zvěstování jsem zdůraznil náležitost kultivovat lidskou svobodu, počínaje od rodiny. Jen tak je možno odpovědět na Boží volání po vzoru Panny Marie. Rovněž v Banské Bystrici jsem se setkal se členy slovenské biskupské konference. Povzbudil jsem je, aby po temných letech izolace a komunistické diktatury pokračovali v širokém díle podpory křesťanského života.

Poslání křesťanských zemědělců

Pak jsem se odebral do Rožňavy, střediska zemědělské oblasti. Velmi výmluvně v tomto kontextu zaznělo podobenství evangelia o rozséváči. Ano! Boží slovo je semeno nového života. Obrátil jsem se zvláště na zemědělce a zdůraznil, jak důležitý je jejich přínos pro národní rozvoj. Je proto třeba, aby zůstali

solidně zakořeněni ve své věkovité křesťanské tradici. Rovněž v Rožňavě jsem měl možnost pozdravit početné společenství maďarského jazyka.

Stateční svědkové víry

Poslední a hlavní zastávka této mé poutní cesty se uskutečnila v hlavním městě Bratislavě.

Během slavné mše svaté jsem měl to potěšení blahorečit syna a dceru této země: biskupa Vasilu Hopka a sestru Zdeňku Schelingovou, oběti krutého pronásledování komunistickým režimem v 50. letech. Oba svědkové víry XX. století byli pozdviženi k účtě

oltáře právě v den Povýšení svatého Kříže. Oni připomínají, že slovenský národ v dramatických chvílích utrpení nacházel sílu a naději v Kristově Kříži: O Crux, ave spes unica!

Ochránkyně Církve na Slovensku se stala Bolestná Madona, jeho hlavní patronka. Naši slovenští bratři, spojení s tou, která vytrvala u svého Syna na Kalvárii, chtějí zůstat i v této naší epoše věrni Kristu a Církvi. Bolestná Panna kež chrání Slovensko, aby žárlivě střežilo evangelium, to nejcennější dobro, které je třeba hlásat a dosvědčovat svatostí života.

Bůh ti žehnej, drahé Slovensko! Díky za tvou lásku k Církvi a k Petrovu nástupci.

Bolletino Vaticano 17. 9. 2003

Mezitimulky redakce Světla

překlad -lš-

EDITORIAL

Při velkých shromážděních, která se sešla ve třech slovenských městech s papežem Janem Pavlem II., by mohla být položena podobná otázka, jakou kdysi položil Pán těm, kteří přicházeli z široka daleka za Janem Křtitelem: *Co jste vyšli na poušť spatřit?* Tyto slavnosti snad více než cokoliv jiného vydávaly před zraky celého světa živé svědectví, že to, co se zde koná, *není od lidí*. Která instituce by měla tu odvahu, zvat davy lidí na místo, kam přiveze vetchého starce, který už ztrácí nejen schopnost pohybu, ale pomalu i schopnost k těmto lidem promlouvat? Kdo z těch, kteří dnes na sebe poutají tu největší mediální pozornost, bude mít odvahu předstoupit před své obdivovatele, až bude ve stavu takové fyzické a lidské nemohoucnosti jako tento papež?

Jeho odvaha vydat se i přes svůj zdravotní stav na svou 102. apoštolskou cestu a předstoupit před zástupy věřících je přesvědčivým dokladem toho, že za jeho slovy „*Nebojte se!*“, kterými před čtvrt stoletím zahájil svůj pontifikát, nestojí pouhá lidská odvaha a smělost, ale především hluboká víra. Statisíce přišly spatřit více než proroka. Přišly spatřit živé a hluboce důsledně prožívané svědectví evangelia. Osobu, která sama ze sebe nemohla vydat nic z toho, čím je možno strhnout davy, která se však při těchto eucharistických slavnostech snad nejdokonalěji ze všech ztotožnila s obětí Ukřižovaného, který *přitáhl všechny k sobě*, právě když pněl a trpěl před zraky lidí ve stavu úplné nemohoucnosti. Tři velká slovenská shromáždění byla výmluvným svědectvím, jak

velice spolu souvisí ony tři základní „božské ctnosti“: víra, naděje a láska. Neotřesitelná víra v Ježíšovo slovo je pramenem nezlomné naděje a důvěry i v lidsky nejzoufalejších situacích a z víry a naděje vzhází neuhastitelná láska, schopná každé oběti. Vždyť slova pronesená 18. října 1978 z lodžie svatopetrského chrámu nebyla slova papeže, ale samotného Krista: *Nebojte se, já jsem přemohl svět*.

Tuto víru dnes potřebujeme více než kdykoliv předtím. Z lidského pohledu jeví se postavení Kristovy Církve ve stále více zlaicizovaném světě bezvýhodné jako dosud nikdy. Když totalitní režimy utiskovaly lidskou a náboženskou svobodu, byl za jejich hranicemi „svobodný svět“, kam se bylo možno ohlížet a očekávat jeho podporu a pomoc. Ale utlačovatelé skutečné svobody přesunuli

Pokračování na str. 15

Ožehavá otázka

Zamyšlení nad liturgickými texty
dnešní neděle

*Budou jedno tělo,
takže nejsou dva, ale jeden.*

Dnešní den nesmíš scházet mezi Ježíšovými posluchači. Připrav se na toto setkání tím, že si nejdříve připomeníš vznešený počátek lidských dějin, jak ho popisuje první čtení. Přijde totiž na přetřes krajně ožehavá otázka. Nastolí ji provokace, kterou připravují Pánovi odpůrci, aby ho přivedli do úzkých. Všiměj si pozorně nejen Mistrových slov, ale i prohnané farižejské taktiky, protože se s ní můžeš často setkat i dnes.

Nerozlučnost manželského svazku není palčivou otázkou jen v současnosti. Zdá se, že tento problém je starý jako lidstvo samo. Mezi mravním požadavkem nerozlučné věrnosti a skutečnou praxí dochází často k očividnému rozporu. Lstiví protivníci si právě v tom našli příležitost, jak pokoušet Pána. Zkoušejí, zda Ježíš potvrdí nepopulární Boží požadavek, o kterém lidé tak neradi slyší, anebo ustoupí rozšířené praxi a veřejnému mínění a dá tak pravdu těm, kteří zcela nepokrytě nechtějí uznat trvalou platnost Božího zákona.

Tito prohnání pokušitelé a provokatéři mají dodnes mezi námi své učenlivé žáky, kteří se snaží všemožně dokázat, že nároky Božího zákona jsou nepřiměřené a že je nejvyšší čas, aby byly změněny nebo alespoň zmírněny. Opírají se přitom o postoj většiny a ten pokládají za tak směrodatný, že je ani nenapadne hledat příčinu rozporu nikoliv v domnělé Boží necitelnosti, ale v lidském sobectví a nevázanosti. Přicházejí i dnes a s odvoláním na stále více rozšířenou rozvodovou praxi by rádi získali na svou stranu i odpovědnou autoritu. A tak vyhledávají všemožně příležitosti, aby kladli hlasatelům evangelia záladné otázky v očekávání, že je před tváří veřejnosti přivedou do úzkých. Pokud se dotázaný nezalekne jejich domnělé převahy a neustoupí od „zastaralých zásad“, počítají s tím, že tím vyvolá značnou nelibost u většiny lidí a jeho autorita tak jenom utrpí.

Kdyby se měl Boží zákon řídit proměnlivým veřejným míněním, znamenalo by to konec řádu a mravnosti. Kdejaký hřích, který zdomácněl mezi lidmi, změnil by se přímo ve svůj opak. Ale tím způsobem společnost pohrývá sama sebe. Jak člověk, tak i mravní zákon, který je směrovkou pro jeho chování, pochází od téhož Stvořitele. Tyto odvěké božské meze pro lidské chování a jednání nejsou škodolibým Božím vrtochem, ale tím nejmoudřejším pravidlem, jak dosáhnout skutečně plného a šťastného života.

Potutelná farižejská léčka je pro Pána podnětem, aby vyloučil z Božího pohledu závažnou otázku, která se týká nejen posvátnosti manželského svazku, ale i lidské důstojnosti a zachování lidského rodu. Spojení muže a ženy do společného svazku není lidským výmyslem, ale vznešeným stvořitelským Božím záměrem: Bůh stvořil **celého člověka jako jednotu dvojice – muže a ženy**. Má při tom na mysli jednotu tak dokonalou a nedotknutelnou, jakou je organická jednota jediného těla. Je to jednota, která má svůj obraz a předlohu v nerozlučné jednotě a plodné lásce, jež je podstatou vnitřního života trojjediného Boha. Proto je také svobodně a ze vzájemné lásky uzavřená jednota manželů nedotknutelná, nerozlučná a svatá. Je svatá, protože jejím cílem je přímá a bezprostřední součinnost s Bohem v jeho aktu stvoření: v darování největšího ze všech darů – daru života – nové lidské bytosti, povolané stát se navěky Božím dítětem.

Pán ti chce současně vysvětlit, proč je člověk tak náchylný rozbít toto posvátné tělo Bohem spojené jednoty: hlavním důvodem je *tvrdost srdce*. Kdo se tvrdostí srdce neschopného milovat a svou sebestředností tak vzdálil od své původní Bohem dané přirozenosti, že se stává nepodobný Bohu, není ani schopen si představit tuto sdělující a sebedarující jednotu s druhým člověkem. Stal se totiž *jedním* jen v sobě a pro sebe, a proto každou vyšší jednotu s druhým pojímá jako zbytečnou a obtěžující. První podmínkou skutečného vytvoření a prohloubení manželské jednoty je uzdravení *tvrdého srdce*.

Ježíšovo zřetelné a nesmlouvavé slovo, které opakuje znovu v kruhu svých učedníků, ti dává jasnou orientaci i pro situaci, kdy tě obklopuje prostředí, které už ničemu z toho nerozumí. Bůh se nemůže vzdát svého vznešeného záměru, pro který stvořil člověka, jen proto, že si ho zmanipulované veřejné mínění *pro tvrdost srdce* nepřaje. Nemůže se vzdát záměru, pro který stvořil člověka, protože se nemůže vzdát své lásky. Byl by nejen sám proti sobě, ale byl by i proti těm, které stvořil, protože je miluje. Aby sis to hluboce vštípil do paměti, budeš svědkem, jak Pán veřejně vyznává svou láskou k těm, kteří na ni ze své Bohem utvořené lidské přirozenosti nejvíce čekají – k těm nejmenším: láskyplně je *objímá a žehná jim*. Dává ti maličkě za vzor bezelstné upřímnosti a bezmezní důvěry a sám sebe za vzor opravdové lásky. To, že učedníci nechtějí děti k Ježíši pustit, vyvolá přímo jeho hněv: *Nebráňte jim!* Právě takovým *patří nebeské království*. Přijímej je, objímej je a pečuj o ně s vědomím, že tak činiš **jeho jménem**, abys také je přivedl do jeho náruče.

Blaze každému, kdo se bojí Pána a kráčí po jeho cestách.⁽¹⁾

Bratr Amadeus

⁽¹⁾ resp. žalm 127

Liturgická čtení

1. čtení – Gn 2,18–24

Hospodin Bůh řekl: „Není dobré, že člověk je sám. Udělám mu pomocníka, který by se k němu hodil.“ Hospodin Bůh uhněl z hlíny všechnu divokou zvěř a všechno nebeské ptactvo a přivedl je k člověku, aby viděl, jaké jim dá jméno: takové mělo být jejich jméno, jak by všechny živočichy pojmenoval. A člověk dal jméno všem krotkým zvířatům, nebeskému ptactvu a veškeré divoké zvěři, ale pro člověka se nenašel pomocník, který by se k němu hodil. Tu Hospodin Bůh seslal na člověka hluboký spánek, a když usnul, vzal jedno z jeho žeber a to místo uzavřel masem. Hospodin Bůh pak ze žeber, které vzal z člověka, vytvořil ženu a přivedl ji k člověku. Ten zvolal: „To je konečně kost z mých kostí a tělo z mého těla. Bude se nazývat manželkou, neboť z manžela byla vzata.“ Proto muž opustí otce i matku a přidrží se své ženy a budou jeden člověk.

2. čtení – Žid 2,9–11

Bratři! Vidíme, že Ježíš, který byl na krátko ponížěn pod anděly, je korunován slávou a ctí, protože vytrpěl smrt; bylo třeba, aby on – z milosti Boží – za všechny lidi podstoupil smrt. Bylo jistě vhodné, aby ten, pro něhož a skrze něhož je všechno, přivedl do slávy mnoho synů tím, že utrpením zdokonalí původce jejich spásy. Vždyť ten, kdo posvěcuje, i ti, kteří jsou posvěcováni, mají stejný původ. Proto se neostýchá nazývat je svými bratry.

Evangelium – Mk 10,2–16

Přišli farižeové a zeptali se Ježíše, smí-li se muž se ženou rozvést. Chtěli ho tím přivést do úzkých. Odpověděl jim: „Co vám přikázal Mojžíš?“ Řekli: „Mojžíš dovolil vystavit jí rozlukový list a rozvést se.“ Ježíš jim řekl: „Pro tvrdost vašeho srdce vám napsal tento příkaz. Na počátku při stvoření však (Bůh) učinil (lidí) jako muže a ženu. Proto opustí muž otce i matku, připojí se ke své ženě, a ti dva budou jeden člověk¹. Už tedy nejsou dva, ale jeden. Co tedy Bůh spojil, člověk nerozlučuje!“ V domě se ho učedníci ještě jednou na to zeptali. Řekl jim: „Kdo se rozvede se svou ženou a ožení se s jinou, dopouští se vůči ní cizoložství. Rozvede-li se žena se svým mužem a vdá se za jiného, dopouští se cizoložství.“ (Matky) přinášely k Ježíšovi děti, aby jim požehnal. Ale učedníci jim to zakazovali. Když to Ježíš viděl, rozmrzelo ho to a řekl jim: „Nechte děti přicházet ke mně, nebráňte jim, neboť takovým patří Boží království. Amen, pravím vám: Kdo nepřijme Boží království jako dítě, vůbec do něho nevejde.“ Bral je do náručí, kladl na ně ruce a žehnal jim.

Znamení, že Církev má střed

Před stříbrným jubileem Jana Pavla II.: S blížící se radostí se mísí starost o papežův zdravotní stav.

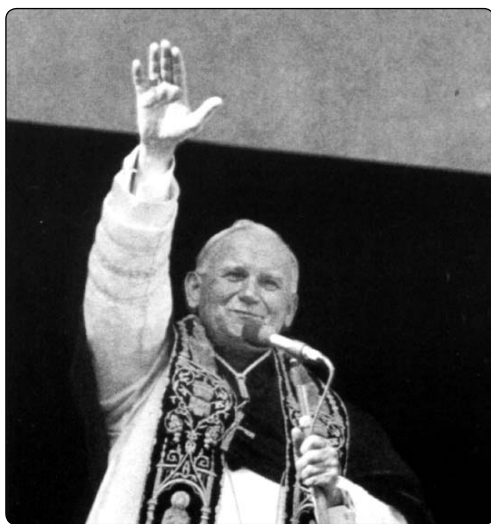
S blížícím se svátkem roste v Římě i starost. Má to být několikadenní slavnost: pontifikální mše svatá a Te Deum. Orchester německého rozhlasu dává koncert, na programu je Beethovenova Devátá. Řečníci z okruhu kardinálů mají objasňovat další stěžejní body nynějšího pontifikátu. Závěr má tvořit blahorečení matky Terezy jako příkladné světice Církve dnešní doby.

Je to pontifikát, o jehož konci se ještě nemá uvažovat. Ale hlavní postava, kolem které se celá slavnost točí, není zářícím jubilantem. V letních měsících se zdravotní stav papeže dále zhoršil. Ale je to papež, kterého nelze pokládat za nemocného. Nedopřává si klidu a vydal se na cestu za Slováky. Ovšem televizní záběry, které odtamtud přicházely, vyvolávaly u některých prelátů tiché povzdechy: „Ó, jeжда!“

Ale ve Vatikánu se vystříhájí toho, propadat jakékoliv předkonklávní náladě. 16. října tomu bude 25 let, kdy se Karol Wojtyła představil překvapeným Římanům jako nový papež. Celé čtvrtstoletí vyvíjí intenzivní činnost. Asi polovina světového obyvatelstva si neumí jako papeže představit nikoho jiného, protože nezažila ve svém životě jiného papeže než Jana Pavla II. Podobně přivykla většina spolupracovníků papeže ve Vatikánu stejné myšlence: Nejvyšším služebním služebníkům je polský papež. Jiná osoba na Petrově stolci je v současné době nepředstavitelná.

Před dvaceti pěti roky ještě nebyl nový kodex církevního práva, nebyl Katechismus katolické církve. Teprve za je-

ho pontifikátu začal být skutečně přijímán 2. vatikánský koncil. Církev ve střední a východní Evropě byla utiskována a pronásledována. Komunismus

se jevil jako nepřemožitelná politická moc. V jeho stínu kvetla teologie osvobození. Tehdy ještě nebyl objeven nástroj rychle po sobě jdoucích papežských cest; když se mladí sešli v Římě, zcela jim postačilo náměstí Svatého Petra. Ještě nedošlo ke stykům s Izraelem, žádný papež nenavštívil římskou synagogu. A pak začal pontifikát Jana Pavla II. Hluboce se zapsal do myšlení a pocitů církevního Říma. Skoro se zapomnělo na to, jak to vypadá, když jiný papež nastupuje na místo svého předchůdce.

Čím větší je starost o zestárlého papeže, tím větší je současně potřeba oslavit konec tohoto čtvrt století slavností k jeho počt. V Římě mu říkají „papa“.

Katolíci mají duchovního otce. A pro lidi v kurii jako v celém státě je viditelný a přítomný. Kritika papeže, jak je běžné např. v Německu, je Římanům zcela cizí. Tato směs instituce a charismatu, otce a biskupa a vznešeného obyvatele města je příliš důvěrná a blízká, než aby zde mohl existovat odstup. A když jeden a tentýž papež může mít za svého pontifikátu jen jedno 25. jubileum, vzniká onen pocit, že je třeba se tomu věnovat alespoň měsíc. Důvěrný vztah k Janu Pavlu II. přešel lidem v Římě do těla a do krve. Diecézní vedení pod kardinálem vikářem Camillem Ruinim pozvalo všechny Římany, aby se zúčastnili pontifikální mše na náměstí Svatého Petra. Bude tam každý, kdo má nějaké postavení a jméno. Ale i prostí lidé přijdou a budou rádi, že mohou být ten den u toho. Obdivuhodný dar Římanů, že mohou zapomenout na chvíli na ostatní svět a mít své místo za dostačující vesmír, rozvine se onen večer naplno.

ZÁZRÁK V LURDECH

Začátkem září došlo v Lurdech k úplnému uzdravení ochrnutlé 60leté Italky Giulie Angelli Tofaniové. Tato žena vedla 35 let bar až do doby, kdy v důsledku virové infekce u ní došlo k těžkému ochrnutí, které ji před dvěma lety přivedlo až na jednotku intenzivní péče jedné římské kliniky. V důsledku nemoci nemohla v ruce udržet ani svíčku. Seděla na vozíku v lurdské jeskyni, modlila se za svého nemocného manžela a cítila se velice osamělá. Řekla Panně Marii: „Já už nemohu dál!“ Náhle z ní spadla všechna tíže a vnitřní hlas jí řekl: „Jdi, jdi!“ Vstala, udělala několik kroků a radostí vykřikla: „Já mohu chodit!“ Lékařská kancelář v Lurdech ji podrobila tříhodinovému výslechu a vyšetření. Její případ je dále v šetření. Z více než 7000 případů náhlých uzdravení v Lurdech uznala zatím Církev oficiálně 66.

Když papež slaví jubileum, bude nicméně zastoupena a přítomna celá Církev. Do Říma přijdou všichni kardinálové z celého světa. Mluví se o konzistoři, o udělení nových kardinálských klobouků - kandidátů by na to bylo dost. Kardinál Ratzinger prohlásil pro *Die Tagespost*, že „jestliže svět uvidí, že Církev nás všechny svádí dohromady a papež nám daruje jednotu, která překračuje všechny hranice, že zaručuje jednotu Církve, pak se tento svátek stane také znamením.“ Dát znamení - to je průběžná charakteristika pontifikátu Jana Pavla II. Když nyní i přes stáří a nemoc vykonal cestu na Slovensko, dal tím znamení. A když bude slavit své jubileum, opět osvědčuje, že Církev potřebuje jednotu, že má svůj střed. To je vlastně poselství slavností, které se v Římě připravují.

*Z Die Tagespost
přeložil -lš-*

Maria - vychovatelka nového člověka

Svatý Pavel nás vyzývá: „Oblečte se v nového člověka“ a vysvětluje: „Oblečte se v Ježíše Krista. Kristus je nový člověk, stejný včera, dnes a navěky.“ Lidem je uloženo, aby se připodobnili ke Kristu. Maria je „Kristu nejvíce připodobněna“, a proto je pro vykoupené lidstvo nejdokonalejším obrazem Krista, je „odleskem jeho slávy“. Byla jí svěřena nejvznešenější úloha, aby v nás vytvořila nového člověka, spojeného důvěrně s Bohem. To se děje trojím způsobem: mocí jejího strhujícího příkladu, mocí její starostlivosti a přimluy a mocí její lásky.

Mocí jejího strhujícího příkladu

Maria před nás staví ten nejkrásnější lidský život, bohatě obdarovaný milostí a utvářený vnitřním sjednocením s věčnými Božími úradky. Jejím heslem bylo: Tichá, radostná služba. Její velikost spočívá ve správné odpovědi na Boží lásku, v bezmezném nasazení pro dílo jejího Syna. Její krásou bylo její panenství. Ona je drahocenným základem, na kterém Bůh zbudoval svůj stánek, aby v něm přebýval. Maria mohla říct:

„Ty jsi každý můj krok.

Ty jsi začal každý můj zátek.

Celé mé nitro se obrací k Tobě. Není nic jiného, co bych hledala, nic na nebi a nic zde na zemi kromě Tebe.“

I náš život musí mít živoucí vztah k Bohu. Sloužit Bohu a lidem, to je vznešenost našeho křesťanství, naše gloriole. V tichosti a skrytosti máme uchovávat Duchu Svatému úpis své duše. Ten je napsán jako originál „inkoustem“ našich obětí a dobrých skutků a bude jednou přečten o dni slávy. Proto musíme pečovat o onen panenský základ, neboť jen v něm se Bůh u nás cítí dobře a my jsme pro něho „libou vůni“. Zůstáváme v Kristu, ve skrytosti jeho božského synovství.

Snažme se jako Maria o čistý, jasný pohled na Boha, o veselou dětskou duši, která se chce zalíbit jen Bohu podle hesla: „Mlčení – obět – radostná služba!“

Usilujme o jemnost svědomí, které bere vážně skrytá hnutí srdce a směřuje je k Bohu, o jemný sluch a věrnost každému Boží

mu volání, aby myšlení, chtění a jednání bylo prosyceno svatou veselostí.

Tak porosteme v Krista a on bude z nás vyzařovat v našem bohumilém jednání.

Mocí její starostlivosti a přimluy

Maria může a chce nám pomáhat, abychom se stali podobnější jejím Synu. Ona je Prostřednicí všech milostí. Milost, kterou nám zprostředkovala, není jen božský život, který jsme přijali ve křtu, ale také růst v milosti je dar, který nám Bůh dává skrze ni. Jejím blaženým úkolem v nebi je zprostředkovat a rozdělovat milosti.

Ale nesmíme si tento její úřad představovat nesprávně. Není tomu tak, že by chodila za námi, jako když sv. Alžběta s rukama plnými darů šla za chudými, aby každého osobně obdarovala. Neboť jen Bůh je dárce všech darů, od něho pochází každý dokonalý dar. Je jen jeden Prostředník mezi Bohem a lidmi a tím je Kristus. Co tedy dělá Matka? Stojí v postoji svého „Magnificat“ před Boží tváří, září láskou a vděčností, blažená pevnou důvěrou, že její Syn nikdy neodmítne žádnou její prosbu. V Bohu vidí jediným pohledem všechny potřeby svých dětí, jejich slabosti, jejich boje, jejich nedostatek odvahy. Ale ona se dívá jen na Boha a její patření je ustavičná důvěryplná prosba, všemocná přimluya za její děti. Ona jako nikdo jiný v nebi umí pohnout srdcem Věčného, takže on nám zajistí vše, co je potřebné ke spáse.

A je psáno: *To je vůle Boží, vaše posvěcení.* Bůh nás povol

lal ke svatosti, jednoho každého z nás. Můžeme toto dílo sabotovat svou vlastní vůlí. Ale my máme následovat Boží vůli. Tím rozhodujícím a hlavním při díle našeho posvěcení je působení Ducha Svatého; bez něho nezmůžeme nic.

Maria je drahocenným stánkem Ducha Svatého. Kdo se jí odevzdá, zakusí vedení skrze Ducha Svatého. Svátý Grignon říká: „Jestliže Duch Svatý najde v některé duši Marii, vstoupí tam se svou plností. Odevzdá se té duši v té míře, v jaké ona udělala místo jeho Snoubence.“

Naše narození v Krista se děje v Marii skrze Ducha Svatého. Mariino prostřednictví směřuje k tomu, aby nás učinilo podobnými Kristu, aby nám rys za rysem vtisklo jeho tvář.

Mocí její lásky

Kdo má srdce královny, má také blahovůli krále. Mariino srdce je otevřeno pro všechny a všechny zahrnuje svou mateřskou láskou. Proto předstu

pujme s důvěrou před její trůn a odevzdejme jí svou tělesnou i duchovní bídu, své starosti i radosti. Řekněme se sv. Františkem Saleským:

„Ó Maria, kdybys byla jen Matkou, věděl bych, že mi chceš pomoci, ale nevěděl bych, jestli mi můžeš pomoci. Kdybys byla jen Královnou, věděl bych, že mi můžeš pomoci, ale nevěděl bych, jestli mi chceš pomoci. Ale protože jsi Matkou a Královnou, vím, že mi můžeš a také chceš pomoci.“

Jak velká byla Mariina láska na zemi! Protože pokorně přijala Boží výkupný plán, stala se Matkou jeho Syna. Protože denně vrůstala do Krista, stala se pro nás předobrazem přetvoření v Krista.

Jaké je to korunování jejího sebeodevzdání, že je zcela spojena s Kristem a je důvěrníci jeho myšlenek a úradků. Ne nadarmo ji lid blahoslavlil: *Blahoslavený život, který těbe nosil, a prsy, kterých jsi požíval.* Jen čistá láska, která ke všem Božím pokynům a vedení říká láskyplné ano, může přijmout takovou důstojnost. Bůh se duchovně odevzdává všem lidem, kteří dají svůj život k dispozici dílu spásy. Oni zakusí blažené objety Boží lásky.

Čemu se kdo otevře, to také porodí. Eva se stala matkou neuhů, Maria Matkou Krista. V něm Bůh obnovil svět, ba co více, zbožštil ho. Když se zrekne milosti, zaséváme a sklízíme smrt. Otevřeme-li se milosti, zahálí nás Boží sláva. A pak jsme jako Maria plni dobroty a odpuštění. Žehnáme tam, kde nám činí zle. Milost, která je v nás účinná, proměňuje tiše svět kolem nás. Každý, kdo má s námi co do činění, cítí, že stojíme za svou Královnou a Matkou. Z ušlechtilosti našeho mluvení a konání může usuzovat na náš mariánský postoj.

Z-sks- 36/ 2003
přeložil-lš

Z encykliky papeže Pavla VI. Christi Matri rosarii

Uvinout Kristově Matce z růžence v měsíci říjnu mystický věnec patří k oslavám křesťanského lidu. Po vzoru našich předchůdců chválíme tuto modlitbu a vyzýváme všechny Bosny a dcery Církve k zvláštním prosbám k Matce Boží. Roste totiž nebezpečí, že lidstvo zachvátí ještě větší a rozsáhlejší neštěstí. Stále ještě hrozí válka. To nás pobízí, abychom se ještě naléhavěji zasazovali o zachování míru, kam jen sahá naše moc. I události v mnoha zemích jsou neměnně znepokojující: rostoucí úsilí o jaderné zbraně, bezbřehé nacionální sebevědomí, zdůrazňování vlastního původu, touha po revolucích, vraždění nevinných, to všechno může vést k nejhroššímu zlu.

Církev neprovádí politiku, musí spíše přinášet lidem pravdu a milost Ježíše Krista, svého božského zakladatele.

Když to říkáme, plni starostí a dojetí, prosíme naléhavě o Boží pomoc, jak jsme k tomu pastýřským úřadem povoláni. Církev vždy v těžkých a svízelných dobách hledala útočiště u Prímělkyně a své Matky Marie, ke které se právem obracíme. Ona se stala podle sv. Irene příčinou spány celého lidského rodu (Adv. Haer. 3,22).

Nic se nám nejeví přiměřenějšího, nic vhodnějšího, než aby se celé křesťanstvo v modlitbě obrátilo na Matku Boží, Královnu míru, aby nám v naší nesmírné nouzi a tísní milostivě a bohatě udělila své dary. Během 2. vatikánské konci-

lu jsme ji s jednomyslným souhlasem biskupů a věřících celého světa prohlásili za duchovní Matku Církve, a ta se k ní musí vroucně a ustavičně modlit. Neboť Matka Vykupitelova je podle učení sv. Augustina zcela matkou jejich údů (De Sanc. Virg. 6).

Zcela s ním souhlasí sv. Anselm: „Co může být pokládáno za cennějšího, než že jsi Matkou, ke které se Kristus snížil, aby byl Otcem a Bratrem“ (Or. 47). Ne nadarmo tedy v ni skládáme všechnu svou naději v tomto strašném zmatku.

Když tedy vzrůstá zlo, musí růst i zbožnost Božího lidu. Proto si přejeme, ctihodní bratři, aby pod vaším vedením, návodem a povzbuzováním byla vyzývána Matka Boží Maria modlitbou růžence ještě vroucněji. Tato modlitba odpovídá smyslu pro víru Božího lidu, je milá Matce Boží a je účinná pro dosažení božské milosti.

Tato plodná modlitba pomáhá odvracet zlo, zabraňovat neštěstí, jak to dostatečně doklá-

dají církevní dějiny. „Navíc ona posiluje křesťanský život a především žije katolickou vírou, protože rozjímání o svatých tajemstvích ji znovu oživuje a pozvedá ducha k božským pravdám“ (Pius XII.: Ingraviscitibus malis).

Proto musí být v říjnu, který je zasvěcen růžencové Panně Marii, modlitby zmnoženy a prosby musí být naléhavější. Pak zazáří lidstvu světlo pravého míru, a to i pro náboženství, které bohužel dnes nemohou všichni svobodně vyznávat.

Ve své mateřské dobrotě, blažená Panno, shlédni na své děti. Pohled na starosti pastýřů, kteří se obávají, že stádo, které je jim svěřeno, bude navštíveno strašným neštěstím. Pohled na úzkost tolika lidí, otců a matek, kteří mají starost o osud svých dětí. Oslov ty, kteří vedou války, a vnukni jim „myšlenu míru“! Učiň, aby Bůh, který trestá bezpráví, projevil své milosrdenství, a obnov mezi národy vytoužený pokoj a veď je po dlouhý čas k pravému blahu.

Pramen mystiky

Při sledování současného obrazu náboženského světa můžeme pozorovat dvojí tendenci. Na jedné straně vidíme stále prázdnější kostely, vytlačování náboženství ze škol a z veřejného života, úbytek kněžských povolání i adorací v mnoha farnostech. Na druhé straně je tu neobyčklá otevřenost pro zvláštní fenomény, pro tajemství, mystiku, esoteriku a pro nevšední projevy náboženského citění. Konstatuje to dr. Tomislav Pervan, bývalý furár z Medžugorje.

Přijdou, když papež zavolá

P. Tomislav si klade otázku, z čeho vyplývá tento odklon od toho, co je v Církvi tradiční, od svátostných tajemství, a na druhé straně otevřenost vůči neobyčklému, záračnému, neznámému a cizímu? Kde leží kořeny tohoto rozštěpeného vztahu? V protikladu k tomu miliony mladých lidí proudí tam, kam je papež zavolá: miliony mladých v Manile, v Římě. Jsou to vlastně ta největší lidská shromáždění, jaká viděla Evropa a svět.

Na první pohled všechno stejné

Ke každoročnímu setkání mladých v Medžugorje přicházejí navzdory letnímu vedru desetitisíce lidí. V čem je rozdíl mezi institucionální církví a životností této charismatické církve? Viděno zvenčí, tu i tam se slaví stejná Eucharistie. Proč věřící, kteří mají „všechno“ doma, najednou nasedají do autobusů, jedou i tisíce kilometrů, mají za cíl poutní místa, aby prožili něco nového, přičemž si odpočine duch i tělo, kde se setkají s hlubokou vírou, přijdou jakoby blí-

že k Ježíši a jeho Matce a pocítí vanutí Ducha Svatého a zvláštní milostiplnou přítomnost Ježíše Krista?

Ztráta zkušenost víry

Všechno, co ke své spáse potřebují, nabízí jim i místní církev: přístup k Ježíši Kristu a jeho Matce, k svátostem, procesím a adoracím. A přece nešetří námahou a navštěvují místa, kde hledají něco zvláštního pro svou duši, pro svůj život. To znepokojuje některé pastýře kněžské i biskupské a často nepřicházejí této věci na kloub, nýbrž raději lámou nad těmito poutníky hůl.

Nabízí se jedna odpověď: Tito věřící postrádají zkušenost víry. Ale na místech zvláštních milostí, kde se zjevila Matka Boží, jsou konfrontováni s živou zkušeností víry, prožívají obrácení, hluboké ponoření do skutečné víry, které ve svých farnostech

postrádají. Na místech zjevení, jako je Medžugorje, se scházejí statisíce a miliony poutníků, aby se modlili, zpovídali, slavili Eucharistii a čerpali sílu pro svůj život.

Potřeba vydávat svědectví

Zde prožijí jednotliví lidé nejen své obrácení, ale pocítí okamžitou potřebu vydávat o tom svědectví. Nemohou mlčet. Právě zde prožívají přítomnost Krista v Církvi. V podstatě tu i tam je též Kristus, táž Madona, táž Eucharistie. Medžugorje se mnozí chytají jako tonoucí stěbla.

Oficiální církev a její představitelé říkají, že vysloví v pravý čas pravé slovo. Jenže už teď je důležité nezháset Ducha. To bychom měli mít na zřeteli a hledat náležitě odpovědi.

Podle CvM 239
přeložil -lš-

Blahoslavení tiší

Žijeme ve světě pyšných a mocných

Jestliže otevřeme noviny nebo posloucháme zpravodajství, jsme den co den informováni o válkách, násilí, aktech terorismu od Středního až po Dálný východ, od Ameriky až k Africe.

Globalizace je provázána akty násilí a válek. Na ekonomickém poli několik málo supermopolů usiluje o co největší zisky na úkor ostatních, a to i za cenu hladu a smrti mnoha národů a především dětí.

Ve vnitřní politice se dovídáme, že takřka všechno je polemika, zpupnost, osočování. Řešení se hledá ve vyhrožování, stávkách a parlamentních střetech.

Svět je v rukou několika málo mocných, a to vždy na úkor těch nejchudších, nejslabších anebo těch nejhodnějších, kteří se ze zásady a ze své víry vyhbají každé formě odporu.

Ježíš přece řekl: „Blahoslavení tiší, mírní“, nikoliv nejmocnější. Kdyby papež vyzval poslance v Montecitoriu, aby byli tiší a pokorní, asi by se na protest zvedli a odešli.

Učte se ode mne

Ale Ježíš kromě oněch osmi blahoslavenství řekl také: „Učte se ode mne!“ Čemu? Jak se tvoří svět? Jak se dělají zázraky? Vůbec ne. Jak dělat projevy plné moudrosti? Ani to ne.

Ježíš nás nevyzval, abychom se od něho učili, jak se dělá to či ono, ale abychom ho napodobovali ve smýšlení jeho srdce: *Učte se ode mne, neboť jsem tichý a pokorný srdcem* (Mt 11,29).

Zastavme se chvíli u těchto slov z jednoho důvodu: protože mnoho křesťanů a možná i my sami jsme redukovali křesťanství na pouhou doktrínu (pravdu k věření) a na morálku (nehřešit a praktikovat ctnosti) a Ježíše odsouváme do nebes. Omezujeme se na to, že ho prosíme v těžkostech a nesnázích opako-

vanými formulacemi a neobracíme se k evangeliu, abychom ho lépe a do hloubky poznali. Nevyhledáváme dialog, který vychází z našeho srdce a hledá jeho Srdce...

Kdybychom se snažili učít se od něho, jistě bychom pochopili, že ho musíme napodobovat především v tichosti a pokoře.

„Povýšil ponížené“

Již Maria rozjímala ve svém zpěvu Magnificat o mírnosti a pokoře, když přiznala Bohu lásku k tomuto blahoslavenství: Shlédl (se zvláštním zalíbením – takový je plný význam Lukášova výrazu) na poníženost své služebnice, ... povýšil ponížené.

Tento Boží pohled na pokorné nesmíme přehlédnout, proto-

že se projevuje již ve stvoření, při kterém dal Hospodin zazářit svému nekonečnému bohatství také v uskutečnění těch nejmenších a nejnevýznamnějších věcí. Můžeme zůstat uchvázeni horským hřebenem nebo pohledem na zeměkouli z družice, ale nic nás neuchvacuje tak jako prostota nejmenšího květu, jeho obdivuhodné konstrukce, barvy i vůně.

Říct, že Bůh je pokorný, zní jako hereze, a přece to můžeme s klidem říct, protože i ve své nekonečné velikosti Bůh nevyhledává triumfalismus, ale všechno dělá se strízlivostí a s mírou a nemyslí na to, aby získal náš potlesk. I Nekonečný má svou umírněnost, která se nazývá pokora a mírnost.

Ježíšova volba

A to je důvod, proč Boží Syn při svých volbách následoval tento Boží styl: narodil se ve stáji, z národa, který v té době znamenal na politické mapě světa velmi málo. Žil skrytě a v chudobě jako prostý dělník až do své dospělosti a obrátil se ve svém misijním a evangelizačním působení na lid, který bychom dnes nazvali proletariát, a také své nejbližší spolupracov-

níky si vybral mezi obyčejnými rybáři a hřišniki.

Jeho kázání bylo vždy prosté a přístupné všem. Je to řeč silná a působivá, proto ji užil také, když odsuzoval pýchu a pokrytectví farizeů. Ale používal ji i k tomu, aby nejprostším osobám vysvětlil, že jeho cesta není cesta prohnání a vychytralosti, nýbrž cesta pravdy a dobroty.

A konečně když přišla hodina, aby uzavřel svou misii, dal se uvěznit, odpovídal svým žalobcům podle pravdy, nechal se pohlavkovat, poplivat, bičovat, tupit až k povýšení na kříž: vše, aniž by klad odpor! To je mírnost všemohoucího Boha.

Tiší a pokorní před Bohem

A docházíme k závěru, který se může jevit jako nezvyklý. Abychom byli opravdu mírní a pokorní, je pro nás obtížné nikoliv být mírní a pokorní před lidmi, ale být mírní a pokorní vůči Bohu.

Všichni zakoušíme, jak je obtížné zachovat mírnost vůči osobám, které nás urážejí, kritizují, které nad námi chtějí vyniknout. A naopak se nám zdá snadné zachovat pokoru v našem vztahu k Ježíši a k Otci. Ale věci nejsou tak jednoduché, jak by se zdálo.

Být mírný a pokorný před Bohem znamená přijímat jeho styl, jeho kritéria, jeho míry. Znamená to ponížít se tak, jak se ponížil Ježíš. To znamená nečinít si od něho nárok na nic, ani když se modlíme za uzdravení našich drahých, o úlevu pro chudé a trpící či o upevnění ve víře.

Ani v těchto případech nemáme od Pána nic vyžadovat ani nárokovat, nýbrž přijímat všechno od jeho nekonečné moudrosti a dobroty v plném přesvědčení, že on vidí dále a lépe než my a že nakonec bude triumfovát jen pravda a láska.

Z Maria Ausiliatrice 6/2003
přeložil -lš-

MODLITBA UVITÁ Z RŮŽÍ ZDRÁVASŮ

Když se modlím růženec a rozjímám o Ježíšově dětství, o jeho těžkostech a jeho kříži nebo o jeho slávě, pomáhá mi to vystoupit ze svého obklíčení a podívat se na NĚHO, který je mým Pastýřem.

Jako kněz jsem udělal zkušenost, že Bůh má v růženci pro mne a pro ty, kteří jsou mi svěřeni, vždy zcela konkrétní odpovědi: uzdravující, osvobozující nebo přinášející naději. Je to útěchylná zkušenost, že Bůh na nás skrze růženec vylévá plnost svého milosrdenství, perlu za perlou, růži za růží.

Blažený ten, kdo tyto perly bere do ruky a důvěřuje zaslíbením Matky Boží:

Modlete se - a Bůh vás obdaří milostí.

Modlete se - a zlomíte moc Satana.

Modlete se - a zažijete radost, jakou dává Bůh.

Modlete se - a budete mít sílu, abyste přijali každý všední den.

Modlete se - a obstojíte ve zkouškách této doby.

Modlete se - a poznáte, co Bůh od vás chce.

Modlete se - a přijdete každý den blíže k Ježíši.

P. Alois F.

Pius XII. mezi Římany

O tom, že se Pius XII. uchýlil do San Lorenzo fuori di Roma během dvou nejtěžších bombardování Říma v létě 1943, psaly mnohé tehdejší noviny a následně velmi známí i méně známí historikové. Ti, kdo o tom psali, zpravidla nebyli na místě a spojili se svědectvím protagonistů tragédie. Já jsem byl osobně přítomen a i po tolika letech vidím a mohu hodnotit Pia XII. a celý jeho takřka dvacetiletý pontifikát ve světle jeho přítomnosti mezi oběťmi bombardování: byla to přítomnost odvážná a otcovská, vznešená a současně hluboce lidská.

Moje nesmazatelná vzpomínka se týká bombardování Říma 13. srpna 1943. Když jsem toho dne kolem 11. hodiny sloužil mši svatou v kostele Narození na Via Gallia, bylo přítomno jen několik osob. Modlili jsme se Pater noster, když jsme náhle uslyšeli, že nás obklopuje strašné bombardování: myslel jsem, že bomby padají přímo na Via Gallia, dva kroky od nás. Když mše skončila, sestoupil jsem do krypty, kam se uchýlilo několik desítek osob. Pamatuji si přesně, jak zoufale se třáslí dělníci, vojáci a zaměstnanci ředitelství dělostřelectva, které se tehdy nacházelo na Via Etruria. Byly to scény neuvěřitelné paniky. Kostel a krypta se detonacemi děsně otřásaly a dávaly jasně pocítit bezprostředně hrozící zkázu.

Je nemožné popsat scény hrůzy, která lidi zachvátila, jejich projevy, výkřiky, prosby o pomoc a někdy také modlitby. Vidím všechny tyto události s nezměněnou jasností, scény, které není možno vymazat z paměti, neboť u radosti se snadno zapomíná na mnohé podrobnosti, ale z tragických scén zůstává všechno nesmazatelné.

Když jsem se pokusil spolu s dalšími kněžími z farnosti utišit ty, kteří se ukryli do krypty, smysl pro povinnost mi velel vyjít ven na volné prostranství na ulici. Vzal jsem s sebou olej na pomazání nemocných a určitý počet konsekrovaných hostií. Od Via Gallia směrem k Piazza Tuscolo a Piazza Re di Roma se zvedaly těžké sloupy dýmu. Přiblížil jsem se k této zóně a pospíchal jsem co nejrychle-

ji... Když jsem přišel na náměstí Re di Roma, ocitl jsem se v centru bombardování druhé vlny anglických letadel. Vládla zde všeobecná panika a také já, tak jak jsem to viděl u dělníků v kryptě, jsem se instinktivně tiskl ke zdi jednoho paláce a čekal jsem, až přejde vlna bomb. Stále se ještě ptám, jak jsem to mohl přečkat. Nebyla to ani odvaha, ani štěstí, ale Prozřetelnost, co mě zachránilo.

Když přešly první okamžiky děsu, pokračoval jsem dále v běhu a brzy jsem se nacházel na místě katastrofálního zpusťování, tj. v zóně mezi ulicemi Taranto, Orvieto, Porta Maggiore, San Lorenzo, Piazza Ragusa. Paláce o šesti až osmi poschodích byly proměněny v hroma-

du sutin. Srdcervoucí byly scény rodičů osob, které pod těmi troskami zůstaly pohřbeny. Nacházel jsem se mezi stovkami mrtvých s roztrhanými těly, stovkami a stovkami raněných; rozhodl jsem se hned jít k nim. Udělil jsem mnoho posledních pomazání a rozdělával jsem ja-

ko viatikum také Eucharistii. Bylo to děsné divadlo, opravdová zkáza, když pomyslíme na oběti mezi troskami a pod zbořenými paláci a na zraněné v ostřelovaném vlaku Bari – Řím, který právě v tu dobu přijel do hlavního města. Říká se, že v něm bylo nejméně dva tisíce osob. Právě tam, kde se vlak zastavil, na ulici Casilina před kostelem sv. Heleny, padl jako oběť povolání P. Rafael Melis, oblát Panny Marie, vzorný řeholník a kněz, který se těšil té nejlepší pověsti jako pastýř duší, byl obdivován a měl velkou popularitu. Jan Pavel II. ho připomněl 17. ledna 1993 v homilii během návštěvy této římské farnosti. Od roku 1987 odpočívají ostatky toho hrdinného pastýře v jeho chrámu. Vzpomínám se zvláštním dojetím na tolik matek, které vybíhaly z vlaku, zoufale hledaly úkryt a padaly se svými dětmi v náručí. Ještě dramatičtější pocity vyvolával pohled na těla zdeformovaná tlakovou vlnou, kterou způsobily výbuchy bomb.

Zatímco jsem tu dojat obcházel, spatřil jsem náhle na ulici černý automobil s papežem Piem XII. spolu s mons. Giovan-

nim Montinim a hrabětem Enricem Galeazzim. Bylo to blízko náměstí Villa Fioreselli. Ulice byla takřka opuštěná a mně, který jsme přišel ze zadu, se zdálo, že automobil jede proti mně. Roztáhl jsem paže uprostřed cesty, křičel a ukazoval, že za mnou je děsivá hrozba: zůstala zde

vězet zjevně nevybuchlá velká bomba. Roztrásl jsem se, protože jsem ocitl uprostřed děje, který pro mě, mladičkého kněze, byl přímo neskutečný a já jsem ho osobně prožíval, aniž jsem myslel v tom okamžiku na to, že tato zkušenost mě poznamená pro celý život. Papež vystoupil z auta, zatímco lidé se sbíhali k němu, neboť právě v tom okamžiku pro ně představoval jediné útočiště. Lidé provolávali výkřiky proti vládě, proti válce a pak se obraceli na papeže a prosili o mír. I já si vzpomínám, že v tu chvíli jsem byl stržen davem a začal jsem požadovat konec války a prosit o mír. Dojatý papež zůstal jako zkamenělý, ruce sepjaté; jako Ježíš tváří v tvář zničenému Jeruzalému prosil za svůj ztrápený Řím uprostřed svých dětí, on, biskup, který jistě prožíval, jak posvátnost jeho diecéze byla palčivou výtkou celému světu, zachvácenému válkou. Kdoví, zda když se vrátil do Vatikánu, nedostal jako Bohem inspirovanou myšlenku, aby byl Řím prohlášen za „otevřené město“!

Po modlitbě papež promluvil s mons. Montinim, který ihned vyňal objemnou brašnu s bankovkami, které Svätý otec začal ihned rozdělávat a tisíce rukou spíše než přijímalo, vytrhávalo tuto papežovu pomoc. Dovolil jsem si iniciativu, která by za normálních okolností byla velkou nediskrétností, a řekl jsem papeži, že ti nejpotřebnější v tomto okamžiku nejsou zde. Ti nejpotřebnější jsou oběti v troskách a jejich rodiny. Bylo by lepší svěřit tyto obnosy farářům, kteří se tu mezitím sešli. Papež pokládal můj ubohý návrh za správný a svěřil všechno farářům farnosti sv. Fabiána a Venenciána, který se postaral, aby pomoc byla udělena rodinám opravdu postiženým zkázou.

Večer jsem vyčerpaný v prašné a potřhané klerice, s očima, které přímo pály, vyhledal autobus, který mě dopra-

vil k San Giovanni v Lateránu. Když jsem ocitl doma sám, padl jsem na lůžko jako omráčený a přepadl mě záchvat useda- věho pláče. Ale jako světlo, jako znamení nekonečné naděje jsem znovu viděl před sebou postavu papeže, který nedbal na protokol a železné tradice a vyšel z Vatikánu ještě dříve, než byl vyhlášen konec poplachu, aby šel k lidu, lidu dvakrát svému, protože to byli věřící jeho diecéze a sou- časně Římané jako on.

Papež, který zatím vyšel z Vatikánu jen 5. května 1940, aby se odebral do baziliky Panny Marie sopra Minerva, tentokrát vů- bec neváhal.

Od toho dne, od onoho tra- gického srpového rána, v dlou- hých letech mého styku s Pi- em XII. zůstal pro mě osobou současně hierarchickou i lido- vou: pastýřem, který se zcela snižuje k situaci své doby jako jediný, kdo může probudit na- ději. Je zřejmé, že dějiny musí vymazat obecný názor, jako by Piem XII. končila pro Církev ur- čitá epocha, že je posledním pa- pežem uzavřené epochy. Jistě, druhá světová válka svým způso- bem ukončila jednu lidskou epo- chu. Ale když se ohlédnou za po- stavou Pia XII. mezi římskými oběťmi bombardování, když pomyslím na jeho bílou kleri- ku, pošpiněnou prachem a po- skvrněnou krví, nemohu zapo- menout na jeho něžný a vyděše- ný pohled, ze kterého nicméně vyzařovala nesmírná láska a šle- chetná snaha být co nejbliž- šímu tak tvrdě zkoušenému lidu, nemohu než pokládat Pia XII. za prvního papeže nové epo- chy, která se otevřela před lid- stvem po druhém celosvětovém válečném konfliktu. A filmové dokumenty institutu LUCE, kte- ré zvětšily přítomnost Pia XII. mezi oběťmi bombardování Ří- ma, zůstanou věrnou a nezvrat- nou stránkou dějin a budou na- vždy připomínat velký milník je- ho pontifikátu.

L'Osservatore Romano
19. července 2003

Diskriminace katolíků

Nová biografie W. Shakespeara ukazuje, jak dějinné události ovlivnily jeho dílo.

„Úzká souvislost života Willi- ama Shakespeara, jeho díla s an- glickými dějinami je průběžný fe- nomén, který je svým způsobem charakteristický pro autorovu tvůrčí existenci.“

K tomuto závěru dospěla profesorka Hildegarda Ham- merschmidtová - Hummelo- vá z univerzity v Mohuči, kte- rá přímo detektivně zkoumala dějinné pozadí Shakespearova života a díla. Její biografie staví Shakespeara a jeho dílo do zce- la nového světla.

Odhálila, že zarputilý nábo- ženské rozpory za vlády Alžbě- ty I. a Jakuba I. tohoto umělce zasáhly mnohem více, než se do- sud soudilo. „Strnulé protikato- lické zákonodárství Shakespearo- vy doby a jejich vliv na katolické obyvatelstvo vytvářejí scénář, kte- rý byl z anglického dějepiscevtví takřka vymazán,“ dokazuje histo- rička. To je důvod, proč scház- zely podstatné předpoklady pro pochopení tehdejší podmíněno- sti Shakespearova díla.

Věrnost Římu se pokládala za vlastizradu

Shakespeare se narodil v ro- ce 1564 v době velkého nábo- ženského rozkolu v Evropě. Jin- dřich VIII. se rozešel s Římem. To mělo pro anglické katolíky da- lekosáhlé následky. Za Shakes- pearovy doby (1564-1616) za vlády Alžběty I. a Jakuba I. by- li katolíci v Anglii zbaveni svých

práv, diskriminováni, často hos- podářsky zruinováni a zbaveni svobody pohybu. Jejich věr- nost Římu platila za vlastizra- du. Protikatolický zákon vyhnal ze země jezuitu a kněze a za ne- uposlechnutí hrozil jim i jejich pomocníkům trest smrti. Po druhém spiknutí v roce 1605 museli nosit rozlišovací ozna- čení (jako židé za nacismu).

„Sedm ztracených let“

Za Alžbětina nástupce Jaku- ba I. se situace ještě více zhor- šila. Ještě jako král Skotska sig- nalizoval anglickým katolíkům opakovaně toleranci a dával to na srozuměnou i Římu. Odtud čerpal Shakespeare a jeho sou- věrci v 90. letech stále ještě na- ději. V tomto desetiletí napsal své komedie, ve kterých šířil dojmy, jaké si přinesl z Itálie. R. 1585 však „zmizel“ na sedm let. To- to období bylo později označe- no jako „sedm ztracených let“. Bylo mu právě 21, když z kato- lického rodného domu utekl do Říma, kam se již uchýlila řada anglických katolíků, aby zde vy- pracovali svou strategii, jak zís- kat Anglii zpět Římu. A měl pod- le profesorky Hummelové všech- ny důvody, aby v krizovém roce 1585 opustil Anglii a uprchl do ciziny. Vyučoval totiž bez licen- ce na katolické šlechtické škole a angažoval se v katolickém pod- zemí, kryl kněze a měl styky s je- zuitskými misionáři.

PERUÁNSKÝ KŘESŤAN 8 LET NEVINNĚ VE VĚZENÍ

42letý peruánský křesťan Jorge Godoy byl nespravedlivě obviněn z účasti na protistátní činnosti. Maoistická organiza- ce Světlá cesta přepadla v polovině osmdesátých let obec, kde byl starostou, a násilím ho přinutila, aby se účastnil propagač- ních shromáždění. Teprve v roce 1991 se jemu a jeho rodině podařil útek do Huamangy. V roce 1995 byl zatčen a obviněn ze spolupráce s povstalci. Godoy se nejdříve sám přihlásil na policii a očekával, že bude uznán nevinným. Byl však odsou- zen nejdříve k šesti a po odvolání k deseti letům vězení. Peru- ánská organizace pro lidská práva dosáhla nyní jeho propuště- ní. Jeho žena mezitím zahynula při autonehodě.

William Shakespeare

Jeho dílo je obdivuhodně těsně spjato s tehdejší historick- ým vývojem. Alžběta prostřednictvím svých cenzorů za- kázala tisk jeho dramát, ke kte- rým čerpal náměty z anglických dějin. Shakespeare reagoval po- hotově dramatem Julius Cae- sar, v němž je tyran zavražděn na otevřené scéně. A aby odve- dl pozornost od svých politici- ky nebezpečných děl, zveřejnil v roce 1600 jen nezávadné ko- medie z 90. let.

Popravy vyvolaly krizi

Shakespeare se pak opět vynořil, tentokrát až v letech 1601-1603, koncem vlády Alž- běty I. Nenapsal v té době kromě Hamleta žádné další kusy. V únoru došlo k tragické essex- ské revoluci, která skončila ve- lezrádnými procesy a poprava- mi, při nichž byl popraven i hra- bě Essex a hrabě Southampton, Shakespearův přítel.

To vyvolalo u Shakespeara tvůrčí krizi, jak o tom svědčí dal- ší tvorba. Psal nadále jen tragé- die a kusy s dusnou atmosférou. Není žádný jiný vysvětlující dů- vod pro tuto spisovatelovu tragi- ku a náhlé ztemnění atmosféry v dramatické tvorbě. Byl to tra- gický osud hraběte Essexu a tím i pád politické koncepce nábo- ženské tolerance.

-emg-

Z Der Sonntag
přeložil lš

Boží Církev jako Církev Krista a Ducha Svatého

Christologické a pneumatologické základy učení o neznitelnosti Církve

Církev Ducha Svatého

Christologický aspekt není možno oddělit od pneumatologického. Nejvladnějším aktem založení Církve jsou první Letnice. Lukášova zpráva ve Skutcích apoštolů a následně pak církevní Otcové hovoří o Letnicích jako o narozeninách Církve, která se zrodila z Ducha Kristova. Letnice jsou tedy plně christologická událost. Můžeme říct s Ratzingerem: Letnice ukazují, že Církev není založena jen na aktu pozemského Krista, nýbrž především na jednání a seslání, které učinil zmrtvýchvstalý Ježíš. Mezi Kristem a jím seslaným Duchem není žádná diastáze, žádná diference, protože Duch – řečeno podle Jana – má jen jeden cíl: „konkretizovat“ naprosto všude univerzalitu zmrtvýchvstalého a oslaveného Krista. Nejstarší a dnes ještě používané apoštolské vyznání víry to formuluje takto: „Věřím v Ducha Svatého, svatou katolickou Církev, společenství svatých, odpuštění hříchů, vzkříšení z mrtvých a život věčný!“ Všechny symboly jsou strukturovány trinitárně. To znamená: Po vyznání Otce je jmenováno jeho dílo spásy – stvoření. Ve vyznání Syna je jmenováno jeho dílo spásy – vykoupění. Jen u Ducha Svatého se zdá, jako by šlo o souhrn nějakých bodů víry, které jsou zde připojeny – Církev, společenství svatých, odpuštění hříchů a vzkříšení mrtvých.

Ale tak tomu není! Ze studie především Henriho de Lubaca víme, že všechno, co se v apoštolském a nicejskokařhradském vyznání víry vypočítává po Duchu Svatém, není pouhé shrnutí některých pravd víry, nýbrž

že tím prvotní Církev rozuměla přední díla Ducha: Tak jako vyznáváme o Otci, že mu připisujeme dílo stvoření, o Synu, že je vtěleným dramaturgem vykoupění, tak vyznáváme, že i Duch Svatý má zcela konkrétní působení. Na prvním místě je to Církev. Nejkrásnější dílo Ducha je svatá, katolická a apoštolská Církev. Proto mohli otcové 2. vatikánského koncilu v první konstituci, kterou přijali, prostě konstatovat, že všechny život Církve se děje v Duchu Svatém.

Při pohledu na rozličné charismatické projevy je velmi důležité jasně postihnout, že Duch, který působí v Církvi, je sesílan

Prof. Dr. Karel Wallner OCS

oslaveným Kristem. Není to tedy duch vesmíru, nýbrž Duch, který je neoddelitelný od konkrétního Ježíše a jeho evangelia. Je to vždy Kristův Duch. Duch tedy není v rozporu s literou evangelia a posláním Krista. On nemá za úkol uvolnit věřící od konkrétních pokynů a požadavků Krista v jeho evangelium a vytvářet x-počet libovolných obměn věření, které by se změnilo na pouhou citovost. Úkolem Ducha je spíše uvádět do Kristovy pravdy. Syn

a Duch nemohou být odděleni. Co tím myslím: Církev Ducha Svatého, která odstupuje od výslovných Kristových přikázání, není Církev Kristova. Duch Svatý nemůže prostě říct: „Proklet buď Ježíši!“, jak to Pavel formuluje v 1. listu Korintským (12,3). Může jen říct: „Ježíš je Pán!“ To je praaapoštolské kritérium pro rozlišování duchů a různých „církví“, které se bohužel v průběhu staletí vytvořily.

Duch tedy nechce žádnou jinou církev než Církev Kristovu, on ji tvoří jako proloupující poslání Syna Otcem v konkrétních souřadnicích prostoru a času. Jeho podstatou je působit jako zvnitřnění Synova činu. Duch je podle Hanse Urse von Balthasara odkazem na to, co je konkrétní, dramatické, dějinné a reálné. Křesťanský Duch Svatý není žádná abstrakce, nýbrž univerzalizace jedinečného a konkrétního.

Proto je Církev jedno i druhé: „pneuma i instituce“, Duchem naplněná skutečnost a vedená struktura, uchopitelná skutečnost, která je současně nesena a oživována božskou skutečností, totiž Duchem Svatým, který formuje Církev do mystického těla Kristova. 2. vatikánský koncil nazývá proto Církev „komplexní skutečností“ a srovnává tuto komplexnost se spojením přirozeností v Kristu: „Pro nemalou obdobu bývá Církev srovnávána s tajemstvím vtěleného Slova. Jako totiž přijatá přirozenost slouží božskému Slovu za živý, s ním nerozlučně spojený nástroj spásy, podobným způsobem slouží společenský organismus Církve Kristovu Duchu, který jej oživuje, k růstu těla.“ (srov. Ef 4,16; LG 8)

Tak jako tedy u Krista božské a lidské, věčné a časné, abstraktní a konkrétní tvoří nesmišlenou a nerozdělenou jednotu, tak je tomu také s Církvi. Že je Církev na tomto světě viditelná, že je vybavena řídicími orgány, že vyznává veřejně své hlásání, zprostředkuje ve svých svátos-

tech viditelnými znameními milost, že ovlivňuje společnost a politiku, že nárokuje, aby měla skrze svou diplomacii spoluúčast v právním systému a ve světovém řádu atd. není v rozporu s její duchovní podstatou, nýbrž je to spíše její výraz. To všechno je kondenzace Ducha Svatého; to, co je institucionální, co tvoří řád a regulaci v Církvi, je „výron Ducha“. Hans Urs von Balthasar píše: „Ducha je v jiných náboženstvích a světových názorech hodně. To, co je »křesťansky odlišující«, je právě ono »tělesně smyslové«, v čem chce Bůh být zjevný, slyšitelný, viditelný a hmatatelný. Od všeho tohoto »tělesně smyslového« je Církev Krista a Ducha Pravdy neoddělitelná.“

Alfréd Loisy pronesl slavně pověstnou větu: „Ježíš hlásal Boží království, přišla Církev.“ Tato věta stojí v bojovném spise „L'Évangile et l'Église – Évangélium a Církev“ z roku 1902, kterým chtěl katolík Loisy bránit svou Církev proti kulturně-protestantskému liberalismu Adolfa Harnacka („Das Wesen des Christentums“). Věta je nedorozuměním a spolu s jinými nedorozuměním vedla k exkomunikaci Loisyho. „Ježíš hlásal Boží království, přišla Církev.“ Všimněme si, že tuto větu je možno chápat také opravdu ryze katolicky, protože mezi Ježíšovým hlásáním a příchodem Církve není žádné „ale“. Církev není protiklad ke Kristu, nýbrž důsledek dynamiky jím seslaného Ducha.

Církev je nezničitelná

Pohled na podstatu Církve jakožto Církve Krista a Ducha Svatého nám vlastně dovoluje, abychom se s neotřesitelnou důvěrou dívali vstříc budoucnosti. Víra nás totiž učí, že máme pokládat za pravdivé Kristovo slovo, které zní: *A brány pekelné ji nepřemohou* (Mt 16,18). Non praevalebunt. Je to dogmatická pravda víry, že Kristem založená Církev je nezničitelná.

ŽIDOVSKÝ PROFESOR KRITIZUJE EVROPSKÝ „JAKOBÍNSKÝ LAICISMUS“

Profesor Josef Weiler, praktikující žid mezinárodního věhlasu, pokládá za absurdní, že v budoucí evropské ústavě má zcela scházet zmínka o křesťanství.

Weiler to pokládá za protismyslné, když velká část členských států tuto zmínku o křesťanství ve své někdejší ústavě má. Proč je text, vypracovaný pro evropskou ústavu, pouze napodobeninou francouzského modelu jakožto laického státu, když např. německá, irská a polská ústava křesťanské kořeny cituje? „Světský – to není synonymum pro neutrální. Evropská ústava se sice orientuje ke kulturnímu pluralismu, ale ve skutečnosti uskutěčňuje ústavní imperialismus, když cenzuruje možnost vztahu k náboženství, který se v tolika ústavách vyskytuje.“

Chybějící zmínka o křesťanských kořenech Evropy není „demonstrací neutrality“, ale je to spíše „jakobínský postoj“. Weiler kritizuje také křesťany, kteří nejsou s to dávat na veřejnosti najevo svou víru a žijí jen ve svých soukromých ústraních. „Teprve sdělení vlastní identity dává na srozuměnou, v čem je odlišnost. Když dobře vím, kým jsem, mohu také uznat, jací jsou ti druzí a že jsou odlišní. Relativismus vede ke zmatku a nepředstavuje žádnou toleranci.“ To není projev tolerance, že v ústavě není zmínka o křesťanství, vždyť „Církev Kristovu pravdu pouze nabízí a nikomu ji nevnučuje.“

Tolerance není tam, kde se něco skrývá, nýbrž tam, kde vzdorujeme pokušení k přinucení. Proto může i ortodoxní žid prohlásit: „Nebojte se vlastní minulosti a vlastní křesťanské identity. Evropa, která ve jménu falešně pojatého laicismu dnes vyřazuje z ústavy křesťanské kořeny, může ve jméno stejné světské tolerance vystoupit nepřátelsky naladěna proti židovským nebo muslimským menšinám.“

DISKRIMINACÍ PROTI DISKRIMINACI

V Kanadě má být brzy schválen zákon, který zakazuje diskriminaci homosexuálů. Pro liberály je to odrazový můstek pro prozazení uznání homosexuálních svazků jako manželství. To znamená, že nebude možno veřejně pronést některé citáty z Bible. Zákon se neobrací přímo proti náboženstvím, naopak, ta jsou chráněna rovněž ústavou. Není však dovoleno citovat Bibli, pokud někdo chápe citát jako diskriminaci homosexuálů. Konzervativní křesťané poukazují na to, že podle tohoto zákona mohou skončit ve vězení také lidé, kteří se veřejně stavějí proti mimomanželskému pohlavnímu styku. Známy katolický kněz prohlásil bezprostředně před parlamentním hlasováním, že Kanada nastupuje cestu pronásledování náboženství.

Církev sama chápe sebe jako eschatologickou velikost, která děkuje za svou existenci Boží spásonosné vůli. Proto nepodléhá nahodilostem jiných lidských institucí.

Když se u Mt 16,18 říká, že *brány pekelné ji nepřemohou*, stojí v řeckém překladu pojem „Hades“, který označuje eschatologickou beznadějnost. Hades tlačí stinnou existenci stranou veškeré životní plnosti do nicoty. Tento stav vítězně překonal Kristus a Církev má účast na

smysluplnosti a životní plnosti zmrtvýchvstalého Pána až do konce časů. Ve třetí eucharistické modlitbě stojí: „...ustavičně si shromažďuješ lid, aby od východu až na západ byla tvému jménu přinášena oběť čistá.“

Víru v „neporušitelnost“, resp. integritu Církve není možno chápat nesprávně triumfalisticky, protože nezničitelnost Církve vyplývá z její zaměřenosti ke konečnému cíli ve spásonosném Božím působení. Církev není nezničitelná samoučel-

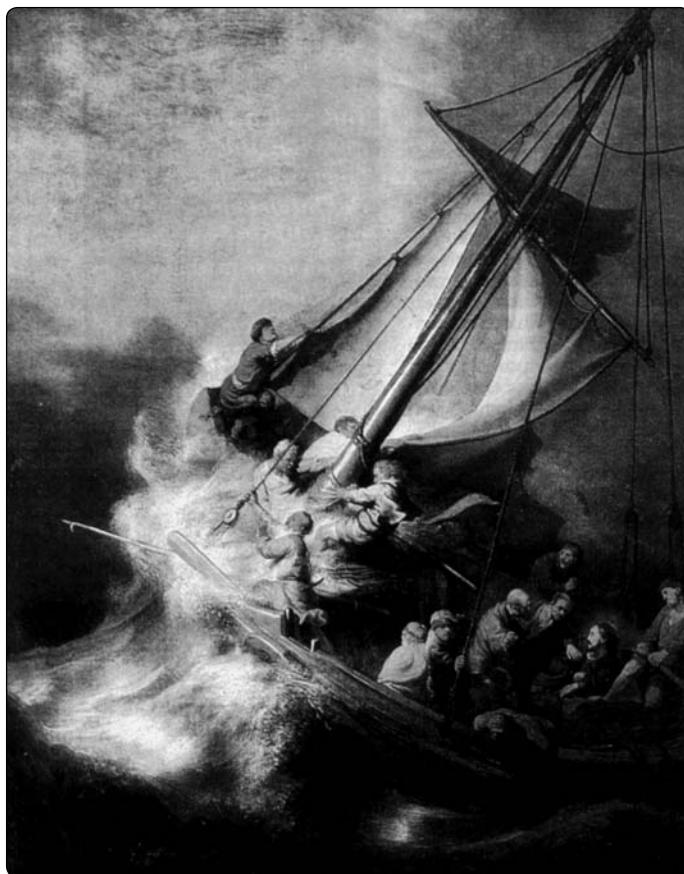
ně, nýbrž vzhledem k Bohem chtěnému cíli: Církev existuje účelově, „aby“ byl oslaven Bůh. Nezničitelnost Církve znamená zcela jednoduše, že Duch Svatý nepřestává používat tento lid, svou Církev, jakožto svůj nástroj. Každý triumfalismus je proto vyloučen, protože my můžeme vědět pouze to, „že“ Bůh svou Církev udrží, ale nevíme „jak“. Není proto zjevenou pravdou, že Církev musí mít své těžiště i v budoucnosti v Evropě, jak tomu bylo posledních 1700 let. Jak silné bylo křesťanství v severní Africe a v Malé Asii, než je vyplenil islám. A přece, Církev trvala dále, jen jinde a jinak!

Pohled na takřka dvoutisíciletou historii Církve současně potvrzuje historickou zřejmost, že Kristova Církev je více než jen pouhé náboženství nebo ideologie. Náboženství přicházejí a odcházejí, instituce se zakládají a rozpadají, ideologie se odhazují a končí nenávratně někde na smetišti dějin. Francouzské přísloví říká: „Les dieux s'en vont!“ Bohové, obrazy bohů, zaniknou samy sebou. Němci zase říkají: „Kdo přijde s časem, musí s časem odejít.“ Proto můžeme být beze strachu. Velká Terezie z Avily, která prožívala a protrpěla opravdu zneklidňující situace, nás těší klasickými slovy: „Nic se neznepokojuj, nic se nelekej. Všechno pomine. Bůh se nemění. Trpělivostí se dosáhne všeho. Kdo má Boha, tomu nic nechybí. Bůh sám postačí.“

Nauka o nezničitelnosti Církve získala na aktuálnosti zvláště v 19. století, v oné situaci útla-ku, kterou musela jako Catholica po tzv. osvícenství sama projít. „Iluminismus“ 18. a 19. století měl svou jasnou představu o tom, kdo má na svědomí „vlastní vinou způsobenou nezletilost mas“: církev. „Zničte ji, hanebnici!“ formuloval Voltaire základní postoj, který zaujali intelektuálové a nakonec i masy vůči Církvi. Základní postoj, který se projevil v zářijovém vraždění mezi 2. a 6. září r. 1792, kdy na

rozkaz revolučního vůdce Dantona bylo v bezpříkladném masakru pobito šavlemi, pažbami pušek a bajonetů na 1400 lidí, mezi nimi 225 světských a řádových kněží. Církev v Rakousku s josefinským státním církevnictvím z toho vyvázla relativně šťastně. V Německu následovala sekularizace a ostrý Bismarckův proticírkevní boj (1871–1887). V mnoha evropských zemích se pod záminkou potlačit světský vliv Církve bojovalo proti samotnému křesťanství. Tento útisk a především pokoreň, které musel Pius VI. (1775–1799) podstoupit od Josefa II. a Pius VII. (1800–1823) tím, že byl zajat Napoleonem Bonapartem (1809–1814), však také podstatně přispěl k vzestupu papežství! Když proto Pius IX. shromáždil v Římě biskupy z celého světa na 1. vatikánském koncilu, není divu, že otcové byli naplněni důvěrou a radostí. Bylo totiž současně evidentní, že Církev se útliskem osvícenství a sekularizace nestala slabší, nýbrž silnější, nebyla menší, nýbrž semknutější a jednotnější.

První Vatikanum schválilo dvě dogmatické konstituce, jednu o Církvi (Pastor Aeternus), druhou o víře (Dei Filius). Zajímavé je, že tu nejtriumfálnější výpověď o Církvi neučinilo v konstituci o Církvi, ale v konstituci o víře. A to v otázce, co člověka vede k víře, co dělá katolickou pravdu věrohodnou. Koncil jmenuje mezi zdůvodněními víry nejprve Boží autoritu, pak souhlas s rozumem, pak proroctví a zázraky, pak Písmo, tradici a konečně také Církev: „Ano, Církev může vyvolat takový dojem, že vede k víře v Krista“ „...ob suam nempe admirabilem propagationem, eximiam sanctitatem et inexhaustam in omnibus bonis foecunditatem, ob catholicam unitatem invictamque stabilitatem...“, „skrže obdivuhodné rozšíření, mimořádnou svatost a nevyčerpatelnou plodnost ve všem dobrém, skrže katolickou jednotu a neporazitelnou stabi-

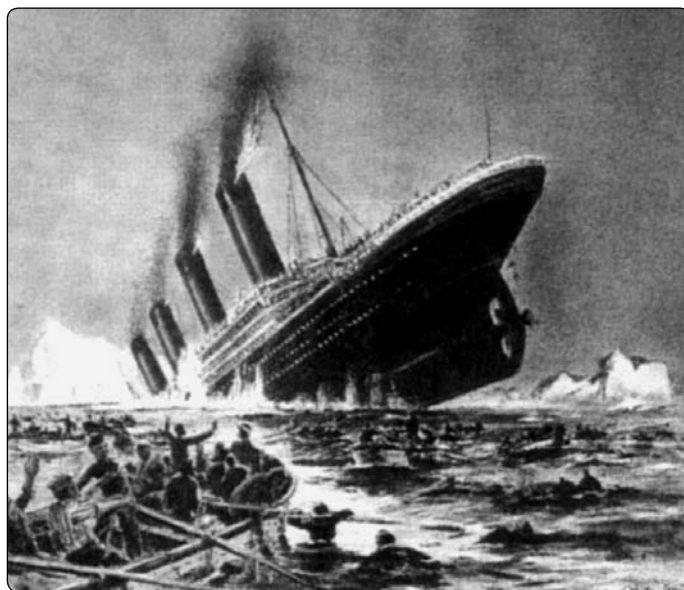

litu je mocným a trvalým motivem věrohodnosti a nepřekonatelného svědectví božského poslání.“

Přirozeně skrývá se zde triumf, ale triumf, který je z historického hlediska pochopitelný, protože „invicta stabilitas“ je pro otce 1. vatikánského koncilu zcela očividná.

Je třeba ještě uvést, že koncil připravoval ještě třetí schéma,

ale o tom vzhledem k předčasnému ukončení koncilu v důsledku propuknutí prusko-francouzské války a anexe církevního státu už nemohlo být hlasováno. Došlo pouze k hlasování o nauce o papežské neomylnosti, jejíž původní návrh měl být začleněn do souhrnné nauky o Církvi, kde se o ní mělo jednat obšírně jako o Církvi „nepomíjející a neomylné“:

„Církev Kristova je trvalé a nepomíjející společenství. Na tomto světě není možno očekávat žádný jiný řád spásy, který by byl úplnější a dokonalejší,... ona zůstává v sobě nezměnitelná v tom pojetí, jaké přijala od Krista. Církev tedy nemůže nikdy ztratit své podstatné rysy a své dary: svůj svatý učitelský úřad, svůj svatý kněžský úřad a svůj pastýřský úřad. Tak je Kristus ve svém viditelném těle navždy pro všechny lidi Cesta, Pravda a Život.“

Způsob řeči 2. vatikánského koncilu o 95 let později je ve svém tónu poněkud méně euforický a mění se také perspektiva. Zatímco 1. Vatikanum zastává pojetí Církve, které je připisována „in globo“ neměnnost a integrita, 2. Vatikanum diferencuje pojem Církve a vyzvedá charakteristickou dvojí tvář katolické církve: Svatá Církev zahrnuje ve svém lůně také hříšníky (LG 8). Současně je však „nezrušitelně svatá“. Ze dvou Janusových hlav – svatosti a hříšnosti – se totiž ještě více zdůrazňuje nezrušitelnost a svatost, která je hlavní záležitostí koncilu: „Je předmětem víry, že Církev, jejíž tajemství svatý synod předkládá, je nezrušitelně svatá.“

Pojďme tedy k závěru. Katolická církev je nezničitelná. Celý svět objímající Církev však nežije v pokoji a bezpečí. Po celé dějiny docházelo vždy k protivenstvím. Není snad 20. století stoletím největšího počtu mučedníků v dějinách křesťanství vůbec? A že Církev žije ve většině evropských zemí ve snesitelném aranžmá se státními a společenskými silami, zdaleka neznamena, že se jí v mnoha zemích nedaří zle. A i když dáme stranou tyto polické útlaky, zůstávají duchovní výzvy, kterým musí čelit denně všechny údy Církve. Být napadán – to patří Kristovým učedníkům přímo programově. *Učedník není nad mistra a služebník není nad svého Pána* (Mt 10,24). Proto začal současný papež svůj úřad zvolá-

ním: „Nebojte se!“ Výzva k odvaze a k naději není, jak se říká, trik a psychologicko-terapeutická euforizace. Katolický křesťan může klidně „překročit práh naděje“, protože jeho naděje v to, že Církev nakonec všechn odpor přetrvá a „nebeské království“ je neodvratné, není žádná autosugesce ze zoufalství, nýbrž je založena na pravdě Kristově. *Pravda vás osvobodí* (Jan 8,32), říká Kristus. A proto rezignace není na místě.

Církevní Otcové oprávněně chápali ono místo evangelia o Pánu spícím na lodi během bouře jako doklad této nezničitelnosti Církve (Mk 4,35-41). Kristova loď není Titanik! A když ji Kristovi učedníci přesto pokládají za něco potopitelného – *Mistře, nezáleží ti na tom, že hyne-me?* – pak tím jen dokazují svou malou víru. Pak jsme nepochopili, že Církev je „kyriaké“, tzn. Pánova. Zapomněli jsme, že Kristus je kormidelníkem, i když se nám někdy představuje, jako by zdánlivě spal. Snad celá bouře má právě ten smysl, aby prověřila důvěru. Každopádně stačí jediné Ježíšovo slovo: *Utiš se!* a hned je vše v pořádku. O tom, že Kristus jednou řekne toto slovo dnešním mocnostem zla, které dorážejí na Církev, nesmíme ani na okamžik pochybovat!

Církev je nepotopitelná loď (Augustin)

Tedy: Trochu více odvahy a důvěry je zapotřebí. Papežova výzva „Duc in altum!“ není samolibý triumfalismus. Tato odvaha a důvěra odpovídá dogmatické skutečnosti. Neboť tato Církev není vynález náboženské fantazie nebo ideologické byrokracie. Církev se nezažila sama jako nějaké nábožensko-výrobní družstvo, aby nějakým způsobem dále pokračovala Ježíšova věc. Ona je „kyriaké“, vznikla z Pána a Pánu náleží. Katolická víra je přesvědčena o tom, že tato dvoutisíciletá instituce – kdo to může pochopit, ať to pochopí – je pří-

tomnost Kristova Ducha v průběhu časů! Je tedy nezničitelná. Církevní Otcové přejali z vyprávění evangelia o bouři na moři, kterou Pán utišil na prosby vyděšených učedníků, pro Církev obraz „lodi“. Loď, ve které se plaví Pán, je nepotopitelná. Z mnoha patristických dokladů o lodi jako symbolu vyniká následující text svatého Augustina, kte-

rým bych chtěl svou úvahu zakončit:

„Vším, co Pán učinil, nám ukazuje, jak zde máme žít. Protože nikdo není cizincem v tomto životě, i když ne všichni touží vrátit se do vlasti. Cestou však trpíme vlnobitím a bouřemi; musíme nicméně setrvat v lodi. Neboť jestliže v lodi hrozí nebezpečí, pak mimo loď je jis-

tá záhuba. Ať má někdo jakkoliv mocnou sílu v pažích, když plave v moři, šířkost moře nad ním zvítězí a on se nakonec potopí a utone. Proto je nevyhnutelné, abychom byli na lodi, tzn. nesení dřevem, abychom přestáli moře. Avšak dřevo, které nese naše slabosti, je Pánův Kříž, kterým jsme označeni, a proto budeme zachráněni od smrti utonutí v tomto světě. Trpíme vlnobitím, ale je zde Pán, který nám chce pomáhat...

Hlava Církve je nahoře, aby ji tam nakonec následovaly ostatní údy. Když se tedy přimlouvá za nás, modlí se současně sám na vrcholu hory, vysoko pozdvižen nad všechny tvory. Mezitím lodičkou, která nese učedníky, tj. Církví, zmítá vlnobití a otrásá bouře útoků. A protivítr se neutišuje – protivník, totiž ďábel, se pokouší zabránit, aby loď dosáhla klidu.

Ale ten, který se za nás modlí, je větší. Neboť uprostřed zmítání, se kterým se lopotíme, nám dává důvěru, když nás navštěvuje a posiluje – jen pokud se ve zmatku nenecháme smést z lodi do moře. Protože i když se loď zmítá, je to stále loď. Jen ona nese učedníky a přijímá Pána. Je to sice trápení v nebezpečí na moři, ale bez lodi je člověk ihned ztracen. Drž se proto lodi a pros Boha. Protože i když všechny dobré rady selžou a nestačí už ani kormidlo a napínání plachet je více ke škodě než k užítku, když selhaly všechny lidské síly a pomoc, zbývá jediné lodníkovodhodlání – prosit a pozvednout hlas k Bohu. Může snad ten, který dává námořníkům milost, aby dorazili do přístavu, opustit svou Církev? Nikoliv. On nás přivede k míru!“

Protože Církev nese Kristus, je v této své identitě a svatosti, i když je současně karikována neidentitou na základě našich hříchů, Církev nezničitelná. Kristova loď, která nás nese, není Titanik. Kristus své lodi nedá zahynout.

překlad -lš-

Bašta Pána Boha (38)

Věděl, že by ho umučili k smrti, kdyby kněze nenašli. Přesto se však vroucně modlil, jako nikdy v životě: „Bože, učni, ať ho nenajdou!“

Čas plynul neuvěřitelně pomalu. Provazy se nemilosrdně zařezávaly do chlapcova těla. Musel stisknout zuby, aby nekřičel bolestí. A přece stále s napětím poslouchal, jestli nezalechne volání nebo psi štěkot, že kněze našli.

Najednou strnul děsem. Uslyšel za sebou kroky. S námahou se obrátil a – hleděl do tváře svého kamaráda Pavla Convertiera, který se k němu skláněl.

„Proboha, Roberte, co se stalo?“ koktal vydešeně.

„Však se to ještě dozvíš, Pavle,“ usmál se spoutaný, „ale teď mně honem přeřízni provazy. V kapse kalhot mám zastrčený nůž.“

Pekařský chlapec to rychle udělal. Trvalo však hodnou chvíli, než mohl Robert zase pohnout nohama, na nichž pouta zanechala krvavé stopy.

„No tak vyprávěj, Roberte,“ nutil ho kamarád zvědavě. „Nesmysl, na to teď není čas,“ těžce oddychoval Robert. „Musíme varovat kanovníka. Rudí jdou tady po něm.“ „Nenajdou ho. Jeskyně je dobře skrytá,“ uklidňoval přítele Pavel Cenvertier.

„Mají s sebou psy!“ „Pak může pomoci už jen jedno jediné, pojď!“ – O několik okamžiků později klečeli oba chlapci před velkým křížem a modlili se z hloubi srdce, aby Bůh milostivě ochránil nešťastného kněze.

„A teď honem pojďme,“ řekl konečně Pavel, kterého touha po otci dnes zase vyhnala do hor.

„Musíme si pospíšet, abychom se vrátili domů. Jestli tě tady rudí znovu najdou, zabijí tě.“

Robert jen přikývl. Potom oba popadli koš a řítili se jak nejrychleji mohli dolů z kopce.

Najednou se však Robert polekaně zastavil. „Co je?“ zeptal

se Pavel. „Oni budou štvát psy po naší stopě a pak nás najdou i doma!“ „U sta hromů, ty máš pravdu!“ Pekařský chlapec našel po krátkém přemýšlení jediné možné východisko. Hoši teď běželi přímo dolů ke Clainu a brodili se bosky, tak jak byli, dlouhý kus vodou podél břehů. Robert, který se styděl vrátit domů s plným košem, šel raději do pekařství, odkud se daly také dobře pozorovat protější kopce.

Jejich radost byla bezmezná, když za dvě hodiny uviděli, jak se rudí biřící s nepořízenou vracejí. Psi sice pronásledovali stopu chlapců až k řece, pak se však zastavili, běhali se skučením sem a tam a nakonec to vzdali. Útěk spoutaného, který by i samotnému Dáblu působil tělesné bolesti, kaprál vyloučil. Ale protože nikdo z vojáků chlapce neznal, museli se bez výsledku vrátit do Poitiers.

Sotvaže rudí zmizeli za Joubertovým mostem, vydal se Robert znovu navzdory vytrpěným mukám na kopec a knězi, kterého našel ke své velké radosti v úkrytu netknutého, přinesl matčiny dary. Pavlu Convertierovi nedovolil, aby ho doprovázel.

Potáčeje se únavou a vyčerpáním vrátil se Robert večer domů. S radostným výkřikem se vrhl k mamince. Když ho spatřila, zajíkla se úlekem: „Chlapče, jak to vypadáš, co se ti stalo?“ Ale Robert se podíval na maminku zářícíma očima a řekl: „Nic, maminko, jen jsem odnesl věci nahoru. Všechno je v pořádku, zcela v pořádku.“

Potom se sotva dopotácel na židli. Maruška přinesla bratrovi z kuchyně mléko a chléb; za-

tímco mu podávala jídlo, chlapci klesla hlava na stůl. V příštím okamžiku už upadl do hlubokého spánku.

Maminka odnesla velkého chlapce na svých silných pažích do postele, přezehnala vroucně křížem jeho čelo a svěřila ho do Boží ochrany.

Potom šla k obrazu Bolesné a modlila se, aby se zbavila strachu v duši. Velmi dlouho a hluboce se modlila, neboť její strach a starosti byly preveliké.

KRISTUS U ZTRACENCŮ

Jak zvláštní směsice lidí se jednoho dubnového dne tlačí ve velkém soudním sále v Poitiers! Vedle otrhaných jakobínů, povalujících se na lavicích, a ošklivých prostopáských ženštin sedí sedláci a řemeslníci, kteří jen s námahou skrývají své rozhořčení nad odporným divadlem, které se odehrává před jejich očima.

Dnes je líčení proti dvěma bezpřísežným kněžím, třem ženám a jedné řádové sestře, která poskytovala kněžím střechu nad hlavou. Zatímco se ještě před několika okamžiky rozléhal soudním sálem ječivý smích, halasný posměch, tleskání a reptající rozhořčení, teď zde panuje hrobové ticho, když Jan Planier, který předsedá líčení, povstává, aby vyhlásil rozsudek. Ostře a řezaně zní jeho hlas:

„Ve jménu národa, ve jménu svobody, rovnosti a bratrství bude občan Ambrož Chartres, který jako bezpřísežný vykonával zakázané bohoslužebné úkony, odsouzen k smrti. Kvůli stejnému zločinu bude odsouzen k smrti i občan Jan Chartres.“

Pohledy všech přelétly k lavici obžalovaných. Oba kněží při-

jali rozsudek, aniž by pohnuli brvou. „Občanka Babeta Favreová je odsouzena k smrti, protože nejen poskytovala bezpřísežným ubytování, nýbrž trpěla ve svém bytě i schůzky kněží nepřátelských států.“

Upracované ruce pradleny přejížděly s chvěním po pestré zástěře, v níž ji zatkli. S rozpačtým úsměvem pohlédla na okamžik do davu diváků, kteří na ni zvědavě zírali. Potom ale řekla klidně: „Jestli je to můj největší hřích, co zde prezident jmenoval, pak dostanu v nebi jistě zlatou židli.“

Někde se vřikavě zasmála jedna z ženštin, ale prezident si pospíšil s dalším čtením.

„Občanka Marie Babinová bude kvůli přijímání bezpřísežných a umožňování zakázaných úkonů odsouzena k smrti.“

„Bohu díky,“ odpověděla statečná žena klidně. „Sestra Ave, která zklamala důvěru národa obzvláště tím, že ukryvala bezpřísežného v nemocnici nevyléčitelných, bude odsouzena k smrti.“ „Děkuji vám,“ řekla sestra tiše. Zářícíma očima potom pohlédla na některé z přítomných v hledišti, kteří nemohli zadržet slzy. „Občanka Tereza Gauffreauová se kvůli přijímání bezpřísežných odsuzuje k patnácti letům vězení.“

Udiveně se dívá stará, skromná slečna a potom říká svým slabým, nesmělým hlasem: „Musíte se mýlit, občane prezidente, já jsem ubytovala víc kněží, než všichni ostatní. Dejte mi také stejný trest!“ „Mlčte, občanko,“ obořil se na ni Jan Planier nervózně, protože statečné chování odsouzených mu vůbec nebylo příjemné.

„Poděkujte za mírný trest jen svému pokročilému věku. Vidíte, občane a občanky,“ obrátil se potom s významným gestem na diváky, „jak lidsky a spravedlivě odsuzuje revoluční soud. Uznávají obžalovaní rozsudek?“ zeptal se nakonec.

(Pokračování)

ALBÁNIE

19. říjen, den blahorečení matky Terezy, byl v Albánii vyhlášen za státní svátek. Kromě toho se budou po dobu celého roku konat vzpomínkové akce o životě a působení budoucí blahoslavené. Děje se tak ve státě, který se v roce 1967 prohlásil za „první ateistický stát na světě“.

EDITORIAL - pokračování ze str. 2

a upevnili své pozice tak, že berlínská zeď a železná opona se ve skutečnosti jen odsunuly až na sám okraj světa, takže už za nimi není žádný „svobodný svět“, na který by se bylo možno ohlížet a očekávat odtud podporu a pomoc. Otázka, zda se do evropské ústavy podaří prosadit zmínku o křesťanských kořenech, hraje ve skutečnosti pramalou roli, jestliže tyto kořeny nebudou zapuštěny především v lidských srdcích, aby se staly opět závaznou směrnicí pro lidské jednání a lidské vztahy.

Kam se ještě můžeme ohlížet? Tam, kam se dívá nemohoucí papež: na Ježíše Krista. Jeho síla je ve víře, že je náměstkem a zástupcem toho, který prohlásil: „Nebojte se, já jsem přemohl svět. Moji Církev brány pekla nepřemohou.“ Jinými slovy: „Netlačte se na ‚nepotopitelný‘ Titanik, ale zcela se spolehněte na moji zdánlivě vratkou lodičku, i když ji zmítá vlnobití. Abyste nepřepadli přes okraj do rozbouřených vln, stačí, abyste dodržovali spolehlivé bezpečnostní předpisy - má příkazání.“

Budoucnost Církve v Evropě nezávisí na evropské ústavě, ale na katolických manželstvích a rodinách, nakolik se stanou prostředím, které je působivou školou opravdové lásky k Bohu i bližním, a nedovolí, aby se u jejich potomků zakořenilo sobectví, které stále více ohrožuje tento svět.

-red-

Římskokatolická farnost **NEMOTICE** by chtěla touto cestou poděkovat všem dárcům, kteří přispěli na opravu kostela sv. Václava. Za necelý půlrok se podařilo shromáždit neuvěřitelné množství finančních darů. Peníze jsou využity na opravu oken a krovu kostela. Stále je ale zapotřebí shromáždit přibližně 300 000 Kč. Za všechny dárcy jsou slouženy mše svaté. Upřímně Pán Bůh zaplat. Veškeré informace, složenky na tel. 721416989. Číslo účtu: 86-4101670247/0100, var. symbol 2003.

V neděli 12. 10. v 9.00 hod. bude ve starobrněnské bazilice Nanebevzetí Panny Marie slavnost výročí posvěcení chrámu a povýšení na baziliku. Při pontifikální mši svaté, kterou bude celebrovat opat Lukáš Martinec OSA, bude kázat Dr. Max Kašparů. Po mši svaté bude mít autogramiádu svých knih. Tento den je možno v bazilice získat plnomocné odpustky za obvyklých podmínek.

Kláster dominikánů v Olomouci pořádá v novém akademickém roce 2003/2004 **PŘEDNÁŠKOVÉ CYKLY PRO VEŘEJNOST** vždy ve čtvrtek: **I. Úvod do studia sv. Tomáše Akvinského** – přednáší P. Štěpán M. Filip OP (9. října, 6. listopadu, 4. prosince, 8. ledna, 5. února, 4. března, 1. dubna, 6. května a 3. června).

II. Církev a stát – přednáší P. Damián Němec OP. (16. října, 13. listopadu, 11. prosince, 15. ledna, 12. února, 11. března, 15. dubna a 13. května).

III. Katecheze o modlitbě a svátostech – přednáší P. Antonín Krasucký OP (23. října, 20. listopadu, 18. prosince, 22. ledna, 19. února, 18. března, 22. dubna a 17. června).

IV. Úvod do Písma svatého – přednáší P. Pavel M. Mayer OP (30. října, 27. listopadu, 29. ledna, 26. února, 25. března, 29. dubna, 27. května a 24. června).

Každou 2. středu v měsíci: **V. Podstatné problémy filosofie** – přednáší Jiří Albert Fuchs, terciář (8. října, 12. listopadu, 10. prosince, 14. ledna, 11. února, 10. března, 14. dubna, 12. května a 9. června).

Přednášky se konají v přednáškovém sále kláštera (Slovenská ulice 14) vždy od 19.30 hod. **SRDEČNĚ ZVOU A NA SPOLEČNÉ VZDĚLÁVÁNÍ SE TĚŠÍ BRATŘI DOMINIKÁNI.**

V minulém čísle byl na titulní straně nedopatřením uveden Václav Myslbeek jako autor sochy sv. Václava. Správně měl být uveden Petr Parlér. Za toto nedopatření se čtenářům omlouváme.

Liturgická čtení

Neděle 5. 10. - 27. neděle v mezidobí

1. čt.: Gn 2,18-24

Ž 128(127),1-2.3.4-5.6

Odp.: srov. 5 (*Ať nám Hospodin zehná po všechny dny našeho života.*)

2. čt.: Žid 2,9-11

Ev.: Mk 10,2-16

Pondělí 6. 10. - nez. pam. sv. Bruna

1. čt.: Jon 1,1-2,1.11

Jon 2,3.4.5.8

Odp.: srov. 7c (*Ze záhuby jsi vyvedl můj život, Hospodine!*)

Ev.: Lk 10,25-37

Úterý 7. 10. - památka Panny Marie Růžencové

1. čt.: Jon 3,1-10

Ž 130(129),1-2.3-4.7b-8

Odp.: 3 (*Budeš-li uchovávat v paměti viny, Hospodine, Pane, kdo obstojí?!*)

Ev.: Lk 10,38-42

Středa 8. 10. - ferie

1. čt.: Jon 4,1-11

Ž 86(85),3-4.5-6.9-10

Odp.: 15b (*Ty jsi, Pane, váhavý k hněvu a svrchaně laskavý.*)

Ev.: Lk 11,1-4

Čtvrtek 9. 10. - nez. pam. sv. Dionýsia a druhů nebo sv. Jana Leonardiho

1. čt.: Mal 3,13-20a

Ž 1,1-2.3.4+6

Odp.: Ž 40(39),5a (*Blaze tomu, kdo svou naději vložil v Hospodina.*)

Ev.: Lk 11,5-13

Pátek 10. 10. - ferie

1. čt.: Jl 1,13-15; 2,1-2

Ž 9(9A),2-3.6+16.8-9

Odp.: 9a (*Podle práva bude Hospodin soudit svět.*)

Ev.: Lk 11,15-26

Sobota 11. 10. - nez. sob. pam. P. Marie

1. čt.: Jl 4,12-21

Ž 97(96),1-2.5-6.11-12

Odp.: 12a (*Radujte se, spravedliví, v Hospodinu!*)

Ev.: Lk 11,27-28

Breviář pro laiky

Uvedení do první modlitby dne:	NE 5. 10.	PO 6. 10.	ÚT 7. 10.	ST 8. 10.	ČT 9. 10.	PÁ 10. 10.	SO 11. 10.
Antifona	1028	1044	1653	1075	1091	1106	1666
Žalm	783	783	783	783	783	785	783
Ranní chvály:							
Hymnus	1029	1045	1653	1076	1091	1107	1666
Antifony	1030	1046	1554	1076	1092	1107	1123
Žalmy	1030	1046	813	1076	1093	1108	1124
Kr. čtení a zpěv	1033	1049	1554	1079	1095	1111	1668
Antifona k Zach. kantiku	719	1049	1554	1080	1095	1111	1669
Prosby	1033	1049	1655	1080	1095	1111	1655
Záv. modlitba	719	1553	1555	1080	1556	1112	1656
Modlitba během dne:							
Hymnus	1034	1050	1066	1081	1096	1112	1127
Antifony	1035	1051	1066	1081	1097	1113	1128
Žalmy	1035	1051	1067	1081	1097	1113	1128
Krátké čtení	1037	1054	1069	1084	1100	1115	1130
Záv. modlitba	719	1054	1069	1084	1100	1116	1131
Nešpory:							
Hymnus	1024	1039	1055	1660	1085	1101	1117
Antifony	1025	1040	1056	1555	1086	1102	1118
Žalmy	1025	1040	1057	1661	1087	1102	1118
Kr. čtení a zpěv	1027	1043	1059	1555	1089	1105	1120
Ant. ke kant. P. M.	719	720	1059	1555	1090	1105	720
Prosby	1028	1043	1059	1664	1090	1105	1135
Záv. modlitba	719	719	1553	1555	1090	1556	721
Kompletář	1238	1242	1247	1250	1254	1260	1238

ŘÍJEN - RŮŽENCOVÝ MĚSÍC

**Sv. Ludvík Maria Grignon z Montfortu:
O PRAVĚ MARIÁNSKÉ ÚCTĚ**

Jeden z neznámějších spisů o Panně Marii vůbec. Papeže Jana Pavla II. ovlivnil už jako mladého kněze tak, že si za své biskupské i papežské heslo vybral Grignionovu krátkou zásvětnou modlitbu Totus tuus: „Jsem celý Tvůj a všechno, co mám, je Tvé, můj milý Ježíši, skrze Marii, Tvou svatou Matku.“ Publikace je doplněna světcovým životopisem a doporučeními několika papežů 20. století. Druhé, přepracované a doplněné vydání.

*Matice cyrilometodějská s. r. o.,
brož., 189x122 mm, 228 stran, 124 Kč*

nost, tichost a pokora srdce, umrtvenost, usebraná mysl - mlčení, modlitba, zápor sebelásky).

Matice cyrilometodějská s. r. o., brož., A5, 80 stran, 57 Kč

P. Vladimír Koudelka OP: MODLITBA RŮŽENCE

Přepis přednášky při setkání Dominikánské rodiny ze 7. října 1995 ve Wil (Švýcarsko) v klášteře sv. Kateřiny místních dominikánek. Nejprve je krátce popsán historický vývoj modlitby růžence a ve druhé části dává P. Koudelka podněty k její možné obnově.

*Matice cyrilometodějská s. r. o.,
brož., zúž. A5, 32 stran, 35 Kč*

**MODLITBY DOPORUČOVANÉ SV. LUDVÍKEM
M. GRIGNIONEM Z MONTFORTU**

Uspořádal P. ThLic. Filip M. A. Stajner OP

Příloha ke knize O pravé mariánské uctě, texty v české a latinské verzi. Druhé, přepracované a doplněné vydání.

*Matice cyrilometodějská s. r. o.,
brož., 189x122 mm, 60 stran, 40 Kč*

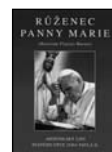
P. Antonín Šuránek: RŮŽENCOVÁ ROZJÍMÁNÍ

Krátké úvahy P. Šuránka se vztahují k jednotlivým desátkům růžence podle ctností (víra, naděje, láska k Bohu, láska k bližnímu, chudoba, čistota, posluš-

Jan Pavel II.: RŮŽENEC PANNY MARIE

Český překlad apoštolského listu Sv. otce ze dne 16. října 2002 *Rosarium Virginis Mariae*. V úvodu konstatuje, že na počátku třetího tisíciletí je obzvláště naléhavá potřeba prosit Boha za mír a obdobně i za rodinu, buňku společnosti, stále více ohrožovanou v rovině ideologické i praktické. První kapitola je věnována rozjímání o Kristu s Marií, druhá kapitola tajemství Krista a Marie. Zde předkládá Sv. otec jako vhodné doplnění dosavadních tajemství k rozvinutí christologického rozměru růžence nová tajemství světla. Ve třetí kapitole „Pro mě žít je Kristus“ nám Sv. otec poskytuje formou úvah cenné rady pro praxi života s modlitbou růžence.

*Matice cyrilometodějská s. r. o.,
brož., A5, 40 stran, 25 Kč*

Uvedené knihy si můžete objednat na adrese:

**Matice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 771 11 Olomouc 1;
tel.: 587 405 431, fax: 585 222 803, e-mail: knihy@maticecm.cz**

Kompletní nabídku knižní produkce MCM naleznete na internetové adrese

www.maticecm.cz

772 00 Olomouc 2
147/2002
P.P.

TZ

**Matice cyrilometodějská s. r. o.
Dolní nám. 24
771 11 Olomouc 1**